

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00

F: 01 369 59 01

E: gp.mk@gov.si

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA-A)

Predlog z dne 29. 05. 2013

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Ur. list RS, št. 30/06) – ZVDAGA - celovito ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva v fizični in elektronski obliki. Zakon je želel urediti tudi razmere na porajajočem se trgu storitev digitalizacije in hrambe gradiva v digitalni obliki, zato se je na področju skrbi za to obliko gradiva omejil na postopke zajema in hrambe gradiva. Za doseg omenjenih ciljev je zakon vzpostavil tri instrumente in sicer: instrument registracije ponudnikov opreme in storitev, katere namen je bil vzpostavitev registra ponudnikov; instrument sprejemanja in potrjevanja notranjih pravil, ki naj bi z opisom postopkov zajema in hrambe gradiva v digitalni obliki pri posamezni osebi na ravni internega akta uredil upravljanje gradiva v omenjenih aktivnostih ter za to potrebne pogoje, ter instrument akreditacije opreme (programske in strojne) in storitev (zajema in hrambe ter spremljevalnih storitev), ki naj bi zagotovil ustrezno raven kakovosti opreme in storitev.

Arhiv Republike Slovenije je kot državni arhiv pridobil vlogo regulatorja na tem področju s tem, ko mu je bilo zaupano vodenje registra ponudnikov opreme in storitev ter izvajanje postopkov presoje skladnosti notranjih pravil, opreme in storitev (akreditacija) z zahtevami zakona. Pri uvajanju omenjenih treh instrumentov pa zakonodajalec ni predvidel pomembnejših razlik, ki bi veljale za javnopravne osebe in osebe zasebnega prava, z izjemo te, da je za javnopravne osebe predpisal obvezno uporabo akreditirane opreme in storitev. Dostopnost postopkov presoje notranjih pravil je bila tako izenačena za javnopravne osebe in osebe zasebnega prava. Izvajanje zakona je pokazalo, da je interes zasebnega sektorja na področju zagotavljanja varstva gradiva v digitalni obliki večji od tistega v javnem sektorju in število opravljenih presoj notranjih pravil je nekajkrat večje v korist zasebnega sektorja. Navedeno pa pomeni, da je Arhiv Republike Slovenije, kot del javne službe, velik del razpoložljivih virov, ki so bili vloženi v skrb za gradivo v digitalni obliki namenil zasebnemu sektorju.

Glede na navedeno je bil v letu 2010 pripravljen Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah ZVDAGA s katerim so bile predlagane spremembe na področju standardiziranega zajema in hrambe oziroma arhiviranja elektronskega gradiva v digitalni obliki zaradi tehnološkega razvoja in razvoja arhivistike. V delu, ki se nanaša na varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva v fizični obliki, niso bile predvidene bistvene novosti, ampak samo dopolnjevanje oz. izboljšave že obstoječega sistema. Temeljna predlagana sprememba pa je bila reorganizacija javne arhivske službe ter združitve dosedanjih arhivov v državni arhiv. Posebej ta rešitev je naletela na nasprotovanja in Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah ZVDAGA ni bil sprejet.

Nova novela zakona je bila predlagana v letu 2011. Vlada Republike Slovenije je na 117. redni seji dne 20.1.2011 določila spremembe Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS št. 30/06), ki so bile za ureditev pravne podlage dostopa do arhivskega gradiva, ki vsebuje občutljive podatke z vidika ogrožanja pomembnih interesov države, bistvenega pomena, zato so predlagali obravnavo in sprejem po nujnem postopku. Ob tem vprašanju je prišlo do referendumu, na katerem je bil zakon zavrnjen.

Od pomladi leta 2012 se je v široki razpravi pričel pripravljati nov predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah ZVDAGA. Sprejeto je bilo izhodišče, da centralizacija slovenske javne arhivske službe ne bo ponovno predlagana.

Predlagana sprememba zakona tako prinaša predvsem nujne spremembe področja varstva arhivskega gradiva v digitalni obliki, ki so posledica napredka stroke in tehnološkega napredka. Omogoča vključitev zunanjih sodelavcev v postopke presoje notranjih pravil oseb zasebnega prava, ki bi v njih sodelovali po zgledu iz postopka akreditacij opreme in storitev, ki jih Arhiv Republike Slovenije že uspešno izvaja ob njihovem sodelovanju. S tem se bodo v Arhivu Republike Slovenije sprostili viri, ki bodo preusmerjeni v aktivnosti povezane z varstvom arhivskega gradiva v digitalni obliki, ki nastaja pri javnopravnih osebah. Ob presojah notranjih pravil in svetovanju ustvarjalcem, sta to evidentiranje arhivskega gradiva v digitalni obliki in vzpostavitev slovenskega digitalnega arhiva, katerega strategijo razvoja in s tem povezan izvedbeni načrt je sprejela Vlada Republike Slovenije v letu 2010. Dosedanje besedilo zakona je zavezovalo k pripravi notranjih pravil tako javnopravne osebe, kot osebe zasebnega prava in s tem v preveliki meri poseglo v njihove pravice. Spremenjeno besedilo omogoča osebam zasebnega prava uporabo instrumenta notranjih pravil, jih pa k temu ne zavezuje. Sprejem notranjih pravil ostaja zavezujoč le za javnopravne osebe (po ZVDAGA) in ponudnike storitev zajema in hrambe ter spremljevalnih storitev.

Dosedanja praksa pri izvajanju zakona je pokazala tudi, da so obstoječe določbe glede dostopnosti arhivskega gradiva kljub siceršnjemu dobro zamišljenemu režimu dostopa v nekaterih primerih nepotrebno diskriminatorne. Tako v nekaterih primerih omogočajo preširoko razkrivanje tako podatkov, ki so bili pridobljeni oziroma so nastali pri izvajanju obveščevalne in protiobveščevalne dejavnosti državnih organov, kakor tudi osebnih podatkov, tudi za posameznike, ki niso opravljali nobenih javnih funkcij ali bili kako drugače vključeni v javno življenje v prejšnji državi (npr. klasični civilnopravni sodni postopki in podobno).

Predlog zakona tako prinaša spremembo 65. in 66. člena obstoječega zakona, ki je za ureditev pravne podlage dostopa do arhivskega gradiva, ki vsebuje tajne podatke po zakonu o tajnih podatkih, davčne skrivnosti ter osebne podatke, bistvenega pomena. Dopolnjuje se sedanja ureditev in omogoča enako varstvo osebnih podatkov iz zasebnega življenja tako pred kot tudi po mejnem datumu 17. maj 1990. Posameznikovo dostojanstvo je tako z izvzemom osebnih podatkov od javnega dostopa primerno zaščiteno tudi potem, ko je gradivo, ki se nanaša nanj, v javnih arhivih. Na novo je opredeljen obseg osebnih podatkov, ki se varujejo pri dostopu do arhivskega gradiva, (zdravstveno stanje, spolno življenje, žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zakonsko zvezo, družino in otroke in storilci kaznivih dejanj in prekrškov, razen političnih kaznivih dejanj in prekrškov, versko prepričanje in narodno, narodnostno ali rasno poreklo). Pojem »podatki, ki se nanašajo na državno in javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ali obveščevalno varnostno dejavnost države ali njene gospodarske interese« iz 65. člena se nadomešča s pojmom »tajni podatki po zakonu o tajnih podatkih«, saj se po vsebini pokrivajo, hkrati pa ne dopuščajo, da bi se še kakšni podatki, ki niso formalno tajni razglašali za nedostopne. Arhivsko gradivo, ki vsebuje tajne podatke po vsakokratnem zakonu o tajnih podatkih, ali davčne skrivnosti in katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko povzročilo škodljive posledice za varnost države in drugih oseb ali za njihove pravne interese, postane dostopno praviloma 40 let po nastanku, če je s strani izročitelja določeno kot nedostopno.

Javno arhivsko gradivo v javnih arhivih, nastalo pred konstituiranjem Skupščine Republike Slovenije 17. maja 1990, je dostopno brez omejitev, razen z omejitvami iz drugega odstavka predlaganega 65. člena zakona.

Dopolnjen je tudi režim izjemnega dostopa do javnega arhivskega gradiva v javnih arhivih v času, ko to še ni dostopno javnosti. Vlada Republike Slovenije lahko na podlagi mnenja arhivske komisije in ob izpolnjevanju zakonskih pogojev, znanstveno raziskovalni organizaciji, raziskovalcu ali novinarju, odobri izjemen dostop do gradiva, ki vsebuje tajne podatke ali davčne tajnosti, če je uporaba takega gradiva neizogibno potrebna za dosego znanstvenega cilja ter javni interes za razkritje prevladuje nad javnim interesom za nedostopnost teh podatkov. Prav tako lahko arhivska komisija navedenim uporabnikom odobri izjemen dostop do arhivskega gradiva, ki vsebuje osebne podatke, če izpolnjujejo predpisane pogoje. V primeru, da arhivsko gradivo vsebuje tako tajne podatke, podatke o davčni tajnosti in osebne podatke o izjemnem dostopu odloča vlada na podlagi mnenja arhivske komisije.

Spremembe ureditve varovanja osebnih in tajnih podatkov so bile obravnavane v več javnih razpravah, v katerih so poleg arhivistov in uporabnikov sodelovali tudi drugi organi (Urad informacijskega pooblaščenca, Urad za varstvo tajnih podatkov, predstavniki MNZ in MO).

Predlog zakona uvaja tudi možnost lastnega varstva arhivskega gradiva za javnopravne osebe, zaradi utemeljenih strokovnih in tehničnih razlogov ter ureditev varstva gradiva političnih strank in pravnih oseb, ki delujejo v javnem interesu.

2. Cilji, načela in pglavitne rešitve

Cilji zakona so:

- Vključitev zunanjih sodelavcev v postopke presoje notranjih pravil oseb zasebnega prava, ki bi v njih sodelovali po zgledu iz postopka akreditacij opreme in storitev, ki jih Arhiv Republike Slovenije že uspešno izvaja ob njihovem sodelovanju;
- racionalizacija dosedanjih postopkov preverjanja skladnosti opreme in storitev s tem zakonom (akreditacije) s ciljem zmanjšanja stroškov za vse vpletene stranke v postopku;
- poprava nejasnosti in odprava problemov pri izvajanju zakona;
- dopolnitev sedanje ureditve varstva dokumentarnega in arhivskega gradiva v digitalni obliki skladno s tehnološkim razvojem;
- dopolnitev sedanje ureditve glede dostopa oz. izjemnega dostopa do arhivskega gradiva.

Načela zakona so:

- Predlog sprememb in dopolnitev zakona ne odstopa od načel veljavnega zakona (načelo ohranjanja dokumentarnega gradiva oziroma uporabnosti njegove vsebine, načelo trajnosti, načelo celovitosti, načelo dostopnosti, načelo varstva kulturnega spomenika), dodatno pa, zagotavlja spoštovanje načela ustavnosti in zakonitosti, načela sorazmernosti in načela varovanja interesov nacionalne varnosti oziroma državne suverenosti.

Poglavitne rešitve zakona so:

- Ureditev pomembnejših razlik, ki veljajo za javnopravne osebe in osebe zasebnega prava glede sprejemanja in potrjevanja notranjih pravil. Spremenjeno besedilo omogoča osebam zasebnega prava uporabo instrumenta notranjih pravil, jih pa k temu ne zavezuje;
- racionalizacija postopkov preverjanja skladnosti strojne opreme z zahtevami zakona;
- terminološka ureditev postopkov preverjanja skladnosti opreme in storitev glede na dejansko izvajanje postopka (Arhiv RS izvaja postopke certifikacije opreme in storitev in ne akreditacije);
- ureditev varstva gradiva političnih strank in pravnih oseb, ki delujejo v javnem interesu;
- ureditev možnosti lastnega varstva arhivskega gradiva za javnopravne osebe;
- ureditev pogojev dostopnosti do arhivskega gradiva, rokov nedostopnosti, izjemnega dostopa ter izjemnega podaljšanja rokov nedostopnosti arhivskega gradiva.

Najpomembnejšo spremembo v primerjavi s prejšnjo ureditvijo prinaša zakon glede ureditve sprejema in potrjevanja notranjih pravil. Dosedanje besedilo zakona je zavezovalo k pripravi notranjih pravil tako javnopravne osebe, kot osebe zasebnega prava in s tem v preveliki meri poseglo v njihove pravice. Spremenjeno besedilo omogoča osebam zasebnega prava uporabo instrumenta notranjih pravil, jih pa k temu ne zavezuje. Sprejem notranjih pravil ostaja zavezujoč le za javnopravne osebe (po ZVDAGA) in ponudnike storitev zajema in hrambe ter spremljevalnih storitev.

Postopek presoje notranjih pravil za zasebnopravne osebe je doslej v celoti izvajal državni arhiv, zaradi česar je prihajalo do večjih oviranj izvajanja temeljne dejavnosti državnega arhiva, to je varstva javnega arhivskega gradiva. Skladno s predlagano spremembo, bo lahko državni arhiv v postopkih presoje notranjih pravil za zasebnopravne osebe angažiral zunanje neodvisne strokovnjake, pod pogoji, kot jih bo določila Vlada Republike Slovenije.

Dosedanji zakon nalaga Arhivu RS akreditacijo opreme in storitev, kar pa ni v skladu z mednarodnim pojmovanjem postopkov akreditacije, zato se predlaga zamenjava izraza akreditacija z izrazom certifikacija. Akreditacijo v Sloveniji izvaja Slovenska akreditacija. Izraz »akreditacija« pomeni »potrditev, ki se nanaša na organ za ugotavljanje skladnosti in jo izda tretja stranka ter z njo formalno priznava njegovo usposobljenost za izvajanje specifičnih nalog ugotavljanja skladnosti«. Iz zapisanega sledi, da lahko akreditacijo pri SA pridobi Arhiv RS, na podlagi te akreditacije pa izvaja certificiranje opreme in storitev.

Naslednja velika sprememba, ki jo prinaša zakon, so spremembe povezane z ureditvijo dostopa do javnega arhivskega gradiva v javnih arhivih, ki vsebuje tajne podatke po vsakokratnem

zakonu o tajnih podatkih, davčne skrivnosti ter osebne podatke.

Transparentnost je ne samo želja, pač pa že uveljavljen standard sodobnih in razvitih držav, zato mu je treba slediti ne samo na področju klasičnega dostopa do informacij javnega značaja, ampak tudi na področju dostopa do arhivskega gradiva. Tajni podatki morajo biti deležni doslednega varstva v času, ko dokumenti živijo, ko so v uporabi in služijo namenu zaradi katerega so bili ustvarjeni. Po preteku relativno dolgega obdobja od nastanka dokumentov preneha tudi razumni interes, da se ti podatki še vedno varujejo pred javnostjo, tajnost pa v materialnem smislu, po preteku daljšega časovnega obdobja (štirih desetletij) običajno usahne oziroma izgubi svoj pomen.

Javno arhivsko gradivo v javnih arhivih, ki vsebuje tajne podatke po zakonu, ki ureja tajne podatke ali davčne skrivnosti in katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko povzročilo škodljive posledice za varnost države in drugih oseb ali za njihove pravne interese, postane tako dostopno za uporabo praviloma 40 let po nastanku, če je bilo s strani izročitelja označeno kot nedostopno v skladu s 40. členom tega zakona. Obdobje 40 let pomeni tudi, da bo v primerih dopustnega zadrževanja gradiva s strani izročitelja za dobo 40 let, to v celoti dostopno v trenutku izročitve pristojnemu arhivu. Dodatni formalni pogoj za uživanje posebnega statusa gradiva, ki vsebuje navedene kategorije podatkov, pa je, da izročitelj gradivo posebej označi kot nedostopno po določbah 40. člena zakona.

Gradivo, ki vsebuje osebne podatke, ki se nanašajo na zdravstveno stanje, spolno življenje, žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zakonsko zvezo, družino in otroke, storilce kaznivih dejanj in prekrškov, razen političnih kaznivih dejanj ali prekrškov, versko prepričanje ter narodno, narodnostno ali rasno poreklo postane dostopno za javno uporabo 80 let po nastanku gradiva, ali 10 let po smrti posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če je datum smrti znan, če ni z drugimi predpisi drugače določeno.

Javno arhivsko gradivo v javnih arhivih, nastalo pred konstituiranjem Skupščine Republike Slovenije 17. maja 1990, je dostopno brez omejitev, razen z omejitvami glede dostopa do arhivskega gradiva, ki vsebuje osebne podatke.

Pri dostopu do arhivskega gradiva iz prvega in drugega odstavka 65. člena se kot nedostopni izločajo le posamezni dokumenti, ki vsebujejo podatke, ki jih varujejo roki nedostopnosti, in ne širše enote gradiva. V kolikor se uporabnik ne strinja z omejitvijo dostopa s strani arhiva, lahko vloži ugovor, o katerem odloči arhivska komisija v upravnem postopku.

Predlagana sprememba uvaja tudi dva režima izjemnega dostopa do javnega arhivskega gradiva v javnih arhivih v času, ko to še ni dostopno javnosti. Vlada lahko znanstveno raziskovalni organizaciji, raziskovalcu ali novinarju (privilegirani uporabnik) na podlagi mnenja arhivske komisije odobri izjemni dostop do arhivskega gradiva, ki vsebuje tajne podatke ali davčne tajnosti, če je uporaba tega gradiva neizogibno potrebna za doseg predvidenega znanstvenega cilja ter javni interes za razkritje prevladuje nad interesom za nedostopnost teh podatkov. Arhivska komisija lahko privilegiranemu uporabniku z upravno odločbo odobri izjemni dostop do javnega arhivskega gradiva, ki vsebuje osebne podatke, če ta izkaže, da učinkovite ocene gradiva ali izvedbe raziskave oziroma njenega namena ni mogoče doseči brez obdelave podatkov iz prvega in drugega odstavka 65. člena ali če bi bilo to povezano z nesorazmernim naporom ali stroški.

V primeru, da javno arhivsko gradivo vsebuje tako tajne podatke in davčne tajnosti, kakor tudi osebne podatke, o izjemnem dostopu do celotnega gradiva enotno oz. v celoti odloči vlada, na podlagi mnenja arhivske komisije, ki se bo opredelila tako do tajnih, kakor tudi do osebnih podatkov. Poleg materialnih kriterijev pa mora uporabnik izpolnjevati tudi formalne pogoje s predložitvijo kratkega raziskovalnega elaborata, ki vsebuje vsa potrebna strokovna pojasnila. Zakon prinaša tudi spremembe v zvezi z gradivom parlamentarnih strank in društev oz. zasebnopravnih oseb, ki delujejo v javnem interesu. Dokumentarno gradivo parlamentarnih strank in društev oz. zasebnopravnih oseb, ki delujejo v javnem interesu, bo skladno s predlogi sprememb imelo lastnosti arhivskega gradiva. Ker ima to gradivo pomembno zgodovinsko vrednost, se bo s spremembo omogočilo ustrezno zavarovanje tega gradiva v obliki hrambe pri ustvarjalcu tega gradiva. Pri tem bodo ti subjekti imeli možnost sodelovanja s pristojnim

arhivom.

Izpostaviti velja tudi člen, ki omogoča javnopravnim osebam, da zaradi utemeljenih strokovnih in tehničnih razlogov same zagotovijo varstvo lastnega arhivskega gradiva na podlagi dovoljenja ministra, pristojnega za arhive.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Za izvajanje zakona niso potrebna dodatna finančna sredstva.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

1. S področja elektronskega poslovanja in arhiviranja arhivskega gradiva v elektronski obliki:

Uvodoma gre ugotoviti, da Evropska unija na komunitarni ravni ureja samo tista vprašanja, ki so nujno potrebna za organizacijo in delovanje unije oziroma notranjega trga torej tista vprašanja, ki so v državah članicah urejena različno in s tem povzročajo motnje pri pretoku blaga, storitev, ljudi ali kapitala.

Zato je na področju elektronskega poslovanja zaslediti relativno malo evropskih pravnih aktov, saj so določene zadeve že same po sebi urejene enako oziroma harmonizirano v vseh državah članicah (npr. enakost elektronske oblike s pisno in podobno). Če pustimo ob strani področje intelektualne lastnine, kjer se počasi razvija enotni evropski zakonik, in vprašanje infrastrukture (predvsem elektronskih komunikacij), je na področju elektronskega poslovanja zaslediti predvsem dve pomembnejši direktivi. Prva iz leta 1999 je namenjena elektronskim podpisom, druga iz leta 2000 pa nekaterim vprašanjem elektronskega poslovanja (varstvo potrošnikov, odgovornost ponudnikov in podobno). Ker sta obe direktivi že preneseni v slovenski pravni red z Zakonom o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu in Zakonom o varstvu potrošnikov, se velja osredotočiti predvsem na tiste dokumente Evropske unije, ki so neposredno povezani s hrambo dokumentarnega oziroma ožje arhivskega gradiva v elektronski obliki.

Najprej velja omeniti Sklepe Sveta Evropske unije z dne 17. junija 1994 o širšem sodelovanju na področju arhiviranja (94/C 235/03), v katerih je določeno, da so arhivi pomemben del evropske kulturne dediščine ter da izkoriščanje arhivskega gradiva lahko pripomore k izboljšanju znanja o kulturi in zgodovini Evropejcev. Svet je zato takrat pozval Evropsko komisijo, da vključi arhive v vse komunikacije o kulturni dediščini Evropske skupnosti in izpostavil naslednja pomembna področja:

- organizacija multidisciplinarnega foruma, ki bi bil organiziran v okviru Skupnosti o vprašanjih upravljanja, shranjevanja, ohranjanja in ponovnega vpogleda v gradivo, berljivo s strojno opremo;
- skupaj s posameznimi državami članicami spodbujati izmenjavo študentov in arhivistov v okviru že obstoječih komunitarnih izobraževalnih programov;
- pripraviti in spodbujati izdajo publikacij v vseh uradnih jezikih skupnosti, ki bi bile zasnovane v obliki vodnika po arhivih za uporabnike;
- pripraviti in spodbujati izdajo publikacije, ki bi čim širšemu krogu evropskih državljanov predstavila delo na področju tehnologije ohranjanja in restavriranja arhivskega gradiva;
- spodbujati publikacijo raznovrstnih informacij o arhivskem gradivu.

S strani Sveta Evropske unije je bilo sprejetih tudi več priporočil, ki se nanašajo na dostop do dokumentarnega in arhivskega gradiva, sodelovanje med arhivi in varovanje arhivskega gradiva:

- Priporočilo Sveta Evrope glede dostopa do arhivskega gradiva z dne 13. julija 2000;

- Priporočilo Sveta Evrope glede dostopa do uradnih dokumentov z dne 21. februarja 2002 ;
- Priporočilo Sveta z dne 14. novembra 2005 o prednostnih dejavnostih za večje sodelovanje na področju arhivov v Evropi (UL C 312, 29.11.2005);
- Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2005 o filmski dediščini in konkurenčnosti z njo povezanih industrijskih dejavnosti (UL C 325, 9.12.2005);

2. S področja dostopa do arhivskega gradiva ter prikaz ureditve v državah EU in drugih državah, ki hranijo arhivsko gradivo nekdanjih represivnih organov:

Od sprejetja *Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih* (ZVDAGA, Ur. l. RS, št. 30/2006) se v slovenski javnosti zastavlja vprašanje, kako ravnati z dostopnostjo občutljivih osebnih podatkov, ki se v arhivskem gradivu pojavljajo. Prav tako pa se zastavlja vprašanje, kako je dostop do tovrstnih podatkov urejen v tujini, torej v državah, ki hranijo arhivsko gradivo nekdanjih represivnih organov.

Arhiv Republike Slovenije je pred referendumom o *Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva in arhivih* (ZVDAGA-A) v maju 2011 preveril, kako je urejen dostop do gradiva nekdanjih tajnih obveščevalnih služb na Poljskem, Slovaškem, Madžarskem, v Nemčiji, v Estoniji, na Češkem, na Hrvaškem, v Romuniji in v Bolgariji.

Preglednica: primerjava nekaterih kriterijev hrambe in upravljanja gradiva nekdanjih obveščevalno-varnostnih služb.

Država	Hramba	Pravna podlaga	Obseg	Kader	Anonimizacija občutljivih osebnih podatkov tretjih oseb (žrtev)
ZRN	Da / 1990 / Urad zveznega pooblaščenca za arhive Službe državne varnosti v nekdanji NDR	Zakon / 1991/2012	111.000	1.700	<u>spremljane osebe</u> : omejitev dostopa do občutljivih osebnih podatkov "tretjih" oseb (anonimizacija) <u>raziskovalci</u> : omejitev dostopa do občutljivih osebnih podatkov (anonimizacija), vendar ob tem urejen tudi izjemen dostop brez anonimizacije (npr. raziskovalci, zaposleni na Uradu; po zadnjem noveliranju zakona je dostop do neanonimiziranega gradiva omogočen tudi "zunanjim" akademskim raziskovalcem); rok nedostopnosti navedenih podatkov je sicer 30 let po smrti posameznika
Poljska	Da / 1998 / Inštitut narodnega spomina	Zakon / 1998	87.220	2.145	<u>spremljane osebe</u> : omejitev dostopa do osebnih podatkov "tretjih" oseb (anonimizacija) <u>raziskovalci</u> : omejitev dostopa do osebnih podatkov velja za raziskovalce (in novinarje) samo v primeru, da to zahteva spremljana oseba (žrtev): ta lahko zahteva časovno neomejeno nedostopnost njegovih občutljivih osebnih podatkov

Češka	Da / 2008 / Inštitut za proučevanje totalitarnih režimov in Arhiv varnostnih služb	Zakon / 2007	18.000	257 (Arhiv 138, Inštitut 119)	Dostopnost vsega gradiva vsem uporabnikom brez anonimizacije.
Slovaška	Da / 2003 / Nacionalni spominski inštitut	Zakon / 2002	1.800	80	<u>spremljane osebe in</u> <u>raziskovalci</u> : omejitev dostopa do osebnih podatkov "tretjih" oseb (anonimizacija): anonimizirani vsi osebni podatki razen samega imena. Anonimizacija poteka na digitalnih kopijah. Občutljivi osebni podatki o zasebnosti so anonimizirani celo v dosjejih virov.
Madžarska	Da / 1997/2003 / Zgodovinski arhiv madžarske Državne varnosti	Zakon / 1997 /2003	3.818	99	<u>spremljane osebe</u> : omejitev dostopa do osebnih podatkov "tretjih" oseb (anonimizacija) <u>raziskovalci</u> (potrebujejo posebno licenco raziskovalca): omejitev dostopa do občutljivih osebnih podatkov (rasa, narodnost, vera...) po formuli 30-90-60. Predčasen dostop do teh podatkov je možen s posebnim dovoljenjem pristojnega organa. Posebej občutljivi osebni podatki (zdravstveno stanje, odvisnosti, spolno življenje) žrtev režima so nedostopni do izteka rokov nedostopnosti po formuli 30-90-60). Dostop do drugih občutljivih osebnih podatkov (rasa, narodnost, vera) možen pred iztekom roka 30-90-60 v primeru posebne odobritve. Raziskovalci podpišejo izjavo o zaščiti podatkov.
Romunija	Da / 2000 / Nacionalni svet za proučevanje arhiva Securitate	Zakon / 1999	podatek ni v tm	ni podatka	<u>spremljane osebe</u> : omejitev dostopa do podatkov o zasebnosti "tretjih" oseb (anonimizacija) <u>raziskovalci</u> : predpisana je posebna akreditacija raziskovalcev, ki omogoča vpogled v neanonimizirane kopije. Predpisane so raziskovalčeve obveze in sankcije v primeru zlorab.
Bolgarija	Da / 2006 / Odbor za razkritje	Zakon / 2006	20.000	103	omejitev dostopa do podatkov o zasebnosti "tretjih" oseb (anonimizacija)

	dokumentov in objavo afilacije bolgarskih državljanov z Državno varnostjo in obveščevalnimi službami Bolgarske ljudske armade				
--	---	--	--	--	--

Legenda:

- Država: označuje državo, v kateri se hrani gradivo
- Hramba: gradivo hrani posebna institucija / leto ustanovitve institucije / naziv
- Pravna podlaga: normativna ureditev oziroma pravna podlaga za hrambo / leto sprejema pravnega akta (slednji so kasneje večinoma novelirani)
- Obseg: količina arhivskega gradiva v tekočih metrih
- Kader: število zaposlenih, ki delajo na arhivskem gradivu

Pri primerjavi načinov ravnanja z občutljivimi osebnimi podatki v arhivskem gradivu, ki je nastalo pri delovanju nekdanjih tajnih služb v nekdanjih socialističnih državah izstopa, da ni enotnega načina, kako bi bil dostop lahko urejen, saj je slednje seveda odvisno od zakonske podlage. Omeniti je vredno predvsem dva načina dostopa: nemškega in češkega.

Po padcu berlinskega zidu leta 1989 se je nova združena Nemčija odločila prenesti dobršen del zapuščine arhivskega gradiva nekdanje *Statssicherheit (Službe državne varnosti NDR)* ali *Stasi* v novo združeno Nemčijo in s tem omogočiti preučitev nedemokratskih družbeno-političnih okvirov, v katerih so živele cele generacije nemškega prebivalstva in bile izpostavljene očitnim kršitvam človekovih pravic. V Nemčiji v okviru urada *Zveznega pooblaščenca za gradivo Službe državne varnosti nekdanje Nemške demokratične republike* ali *Arhiva Stasija*, kjer hranijo arhivsko gradivo nekdanje *Stasi*, za vsakega uporabnika individualno pripravijo in pri tem iz gradiva izbrišejo ('anonimizirajo') vse podatke, ki se nanašajo na tretje osebe. Slednje je mogoče predvsem zaradi izjemno učinkovitega sistema s kar 1.700 zaposlenimi, od katerih se dobrih 600 ukvarja z obdelavo arhivskega gradiva. Predvsem pa tudi zaradi javnega interesa in zakonske podlage, ki tovrstno ravnanje zahteva in hkrati tudi financira.

Z namenom ureditve pravnih stanj, ki so omogočala sistematično ugotavljanje krivic propadlega nedemokratskega nemškega režima, je bil decembra 1991 sprejet *Gesetz über die Unterlagen des Statssicherheitsdienstes der ehemaligen Deutschen Demokratischen Republik (Stasi-Unterlagen-Gesetz// StUG*, dalje: Zakon o gradivu Stasija).

Zakon o gradivu Stasija je v preteklih dvajsetih letih doživel številne redakcije, spremembe in dopolnitve, ki so izhajale iz prakse, torej uporabe arhivskega gradiva in omejitev pri določenih postopkih.

Za razumevanje uporabe arhivskega gradiva in dostopa do osebnih podatkov je pomemben tretji del, ki natančno določa pravice in dolžnosti, kakor tudi posamezne kategorije uporabnikov. Zakon v osnovi razlikuje med tremi oblikami uporabe arhivskega gradiva oziroma njegovimi uporabniki:

1. Žrtve, tretje osebe (mišljeni sorodniki žrtev), sodelavci Stasija (pri sodelavcih razlikuje med tistimi, ki so bili dejansko zaposleni Stasija in tistimi, ki so bili sodelavci);
2. osebe javnega ali zasebnega prava, ki podajo vloge za dokazovanje pravnih stanj, potrebe zaposlovanj itd.;
3. uporaba arhivskega gradiva v politične, raziskovalne namene, kakor publicistično dejavnost.

V primerjavi z nemškim *Arhivom Stasija* hranijo gradivo nekdanjih tajnih služb na Češkem, v okviru *Ústav pro studium totalitních režimů (Inštituta za proučevanje totalitarnih režimov)* in v *Archiv bezpečnostních složek (Arhivu varnostnih služb)*, ki imata skupno 257 zaposlenih (138 jih ima arhiv, 119 inštitut). Češka se je glede na dostopnost arhivskega gradiva odločila, da je slednje dostopno vsem uporabnikom in to brez omejitev. Pri tem sledijo sloganu "Kdor ne pozna

svoje preteklosti, je preklet v to, da jo bo ponovil". Pravni status *Inštituta za proučevanje totalitarnih režimov* in *Arhiva varnostnih služb* določa Zakon o *Inštitutu za proučevanje totalitarnih režimov* in *Arhivu varnostnih služb* (št. 181/2007, dalje: Zakon (št. 181/2007)). Leta 2006 se je Vlada Republike Češke odločila, da bi bilo potrebno po vzoru slovaških kolegov urediti *Inštitut narodnega spominjanja*, ki bi bil pristojen za proučevanje češke zgodovine po drugi svetovni vojni. Vendar je zaradi velikega odziva javnosti in stroke poleti 2007 bilo odločeno, da bodo s sprejetjem posebnega zakona uredili posebno institucijo, katere naloga naj bi bila proučevanje nacionalne zgodovine v primežu totalitarnih režimov. Slednje je bil (pravni) temelj za ustanovitev *Inštituta za proučevanje totalitarnih režimov*, ki je v skladu s posebnim zakonom (*Zakon št. 181/2007*) zadolžen za proučevanje zgodovine okupacije med leti 1938 in 1945, kakor tudi obdobje socialistične ureditve med leti 1948 in 1989.

V 4. členu češkega zakona (*Zakon, št. 181/2007*), ki ureja pravni status *Inštituta za proučevanje totalitarnih režimov*, je določeno, da je inštitut zadolžen za proučevanje tako komunistične, kakor tudi okupacijske preteklosti češke države. Pri tem posebno pozornost posveča zločinom, ki so bili storjeni v obdobju komunistične oblasti češkemu narodu. Pomembna je tudi objava rezultatov znanstvenih raziskav, kakor tudi sodelovanje z raziskovalci. Kot poseben del inštituta je češka vlada s posebnim delom *Zakona* (št. 181/2007) ustanovila *Arhiv varnostnih služb*. Njegov namen je urejanje arhivskega gradiva ter priprava le-tega za javno uporabo. Prav tako pa tudi priprava arhivskih pripomočkov, objavljane virov in predvsem (izjemno pomemben del) digitalizacija arhivskega gradiva. Dnevno tako po lastnih podatkih arhivisti digitalizirajo okoli 30.000 strani arhivskih dokumentov, ki so dostopni uporabnikom.

Za razliko od nemškega *Arhiva Stasi*, kjer je v smislu varovanja občutljivih osebnih podatkov (če je to le mogoče) arhivsko gradivo dostopno le v 'anonimizirani' obliki, pa v češkem *Inštitutu za proučevanje totalitarnih režimov* in *Arhivu varnostnih služb* poudarjajo odločitev, da je arhivsko gradivo nekdanje nacistične in socialistične dobe uporabnikom dostopno brez omejitev.

V 17. členu *Zakona* (št. 181/2007) je Vlada Republike Češke določila, da bo arhivsko gradivo *Arhiva varnostnih služb* leta 2030 predano osrednjemu češkemu nacionalnemu arhivu.

Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Predloženi zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

6. Druge posledice, ki jih bo imelo sprejetje zakona

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih ali poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel: /
- ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen: /
- spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti ali obveznosti: /
- podatki ali dokumenti, potrebni za izvedbo postopka, ki jih organ pridobi po uradni dolžnosti, in način pridobivanja: /
- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov: /
- ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nov kader, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva: /
- ali bo ukinitvev postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev: /

b.) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlagani zakon bo tudi osebam zasebnega prava omogočal prostovoljno uporabo instrumenta notranjih pravil, pri čemer bo stroške preverjanja skladnosti notranjih pravil nosila oseba sama. Predlagani zakon prinaša tudi zmanjšanje stroškov povezanih z certificiranjem strojne opreme za ponudnike te opreme.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a.) predstavitev sprejetega zakona

Posebna predstavitev sprejetega zakona ni predvidena.

b) spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Spremljanje izvajanja predpisa bo potekalo kot doslej.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU DOKUMENTARNEGA IN ARHIVSKEGA GRADIVA TER ARHIVIH (ZVDAGA)

1. člen

V Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA) Uradni list RS, št. 30/2006 se 1. člen spremeni tako, da se glasi:

»1. člen (predmet varstva)

Ta zakon ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva, veljavnost oziroma dokazno vrednost takega gradiva, varstvo javnega in zasebnega arhivskega gradiva kot kulturnega spomenika, dostop do arhivskega gradiva v arhivih in pogoje za njegovo uporabo, naloge javne arhivske službe in nadzor nad izvajanjem tega zakona ter predpisov, izdanih na njegovi podlagi.«

2. člen

2. člen se spremeni tako, da se glasi:

»2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

- **»dokumentarno gradivo«** so vse vrste in oblike zapisov, ki so nastali ali bili prejeti pri poslovanju pravnih in fizičnih oseb;
- »dokumentarno gradivo v analogni obliki« (npr. analogni avdio/video zapis) je dokumentarno gradivo v analogni obliki zapisa in shranjeno na strojno berljivem nosilcu zapisa;
- »dokumentarno gradivo v digitalni obliki« je dokumentarno gradivo v digitalni obliki zapisa in shranjeno na strojno berljivem nosilcu zapisa;
- »dokumentarno gradivo v digitalni obliki za dolgoročno hrambo« pomeni gradivo, katerega vsebina je zapisana v digitalni obliki in shranjena na strojno berljivem nosilcu zapisa, pri čemer tako digitalna oblika kot tudi nosilec zapisa zagotavljata učinkovito dolgoročno hrambo in upoštevanje tehnološkega napredka v skladu s tem zakonom;
- »dokumentarno gradivo v fizični obliki« je dokumentarno gradivo na fizičnem nosilcu zapisa (npr. na papirju, filmu itd.), ki omogoča reprodukcijo vsebine brez uporabe informacijsko komunikacijskih ali sorodnih tehnologij;
- »dokumentarno gradivo v elektronski obliki« je dokumentarno gradivo v digitalni ali analogni obliki;
- »izvirno dokumentarno gradivo« je dokumentarno gradivo, ki je nastalo ali bilo prejeto pri lastnem poslovanju ali bilo poslano tretjim osebam;
- »arhivsko gradivo« je dokumentarno gradivo, ki ima trajen pomen za zgodovino, druge znanosti in kulturo ali trajen pomen za pravni interes pravnih in fizičnih oseb; arhivsko gradivo je kulturni spomenik;
- »javno arhivsko gradivo« je arhivsko gradivo javnopравnih oseb;
- »osebe« so pravne osebe javnega prava, pravne osebe zasebnega prava ter fizične osebe;
- »javnopravne osebe« so za potrebe tega zakona državni organi, samoupravne lokalne skupnosti ter pravne osebe javnega prava in zasebnega prava ter fizične osebe, ki so nosilci javnih pooblastil ali izvajalci javnih služb;
- »zasebno arhivsko gradivo« je arhivsko gradivo pravnih oseb zasebnega prava in fizičnih oseb, ki ima lastnosti arhivskega gradiva in je kot arhivsko gradivo določeno na podlagi tega zakona ali odločbe državnega arhiva;
- »dolgoročna hramba gradiva« je hramba gradiva v digitalni obliki za daljše časovno obdobje, praviloma za gradivo, ki ima daljši rok hranjenja od pet let;

- »hramba gradiva« je tista hramba izvirnega ali zajetega dokumentarnega gradiva, ki izpolnjuje pogoje po tem zakonu in zagotavlja uporabnost ter avtentičnost vsebine hranjenega gradiva;
- »iznos« je fizični prenos arhivskega gradiva iz Republike Slovenije v drugo državo članico Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora;
- »izvoz« je fizični prenos arhivskega gradiva iz Republike Slovenije kot dela carinskega območja Evropske unije v tretjo državo, ki ni članica Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora;
- »nosilec zapisa« je fizični nosilec zapisa, na katerega se zapiše vsebina skladno z obliko zapisa;
- »notranja pravila« so pravila, ki jih kot svoj interni pravni akt sprejme oseba glede izvajanja zajema in dolgoročne hrambe svojega dokumentarnega in arhivskega gradiva v digitalni obliki ter spremljevalnih storitev, ali ponudnik storitev glede izvajanja zajema in dolgoročne hrambe oziroma spremljevalnih storitev;
- »osebni podatki« po tem zakonu so podatki, ki se v javnem arhivskem gradivu nanašajo na zdravstveno stanje, spolno življenje, žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zakonsko zvezo, družino in otroke, storilce kaznivih dejanj in prekrškov, razen političnih kaznivih dejanj ali prekrškov, versko prepričanje ter narodno, narodnostno ali rasno poreklo;
- »oblika zapisa« so tiste organizacijske in tehnološke značilnosti zapisa, ki določajo, kako je vsebina zapisana, hranjena in prikazana v procesu hrambe;
- »ponudnik storitve zajema in hrambe oziroma spremljevalnih storitev« je vsaka oseba, ki za druge osebe odplačno ali neodplačno opravlja takšne storitve;
- »ponudnik strojne in programske opreme« je vsaka oseba, ki drugim osebam odplačno ali neodplačno omogoči uporabo strojne ali programske opreme za zajem oziroma hrambo gradiva v digitalni obliki ali izvajanje spremljevalnih storitev;
- »pristojni arhivi« so Arhiv Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu državni arhiv), kot organ državne uprave in regionalni arhivi kot javni zavodi;
- »spremljevalne storitve« so storitve odbiranja, pretvorbe, urejanja, uničevanja, zagotavljanja varnih prostorov in druge storitve, ki ne predstavljajo storitve hrambe in zajema;
- »storitve hrambe gradiva v digitalni obliki« so storitve, ki so neločljivo povezane z ohranjanjem vsebine gradiva v digitalni obliki, vendar ne gre za ponudbo opreme za takšno hrambo;
- »storitve zajema gradiva« so storitve, ki ob pretvorbi izvirnega dokumentarnega gradiva v novo elektronsko obliko zapisa ali na mikrofilm izpolnjujejo vsa načela in pogoje po tem zakonu;
- »strojna oziroma programska oprema« je vsaka strojna oziroma programska oprema, ki v celoti ali delno omogoča zajem oziroma hrambo gradiva v digitalni obliki ali izvajanja spremljevalnih storitev;
- »zajem« je vsak uvoz metapodatkov o gradivu ali gradiva samega v strojno berljivi obliki v informacijski sistem za upravljanje z dokumenti ali v informacijski sistem za hrambo;
- »zajeto dokumentarno gradivo« je dokumentarno gradivo, ki je nastalo ob pretvorbi izvirnega dokumentarnega gradiva v novo elektronsko obliko zapisa ali na mikrofilm.«

3. člen

Za 2. členom se doda nov 2. a člen, ki se glasi:

»2. a člen

(upravljanje dokumentarnega gradiva)

»Za upravljanje dokumentarnega gradiva pravne in fizične osebe v Republiki Sloveniji uporabljajo poleg veljavne zakonodaje RS in področnih predpisov, ki določajo upravljanje z dokumentarnim gradivom, tudi mednarodne in slovenske standarde, ki jih določi Vlada Republike Slovenije, priporočila Sveta Evrope in Evropske unije ter strokovna pravila s področja upravnega poslovanja in hrambe dokumentarnega gradiva.«

4. člen

Za 13. členom se doda nov 13. a člen, ki se glasi:

»13. a člen

(izločanje in uničevanje izvirnega dokumentarnega gradiva po preteku rokov hranjenja)

(1) Izvirno dokumentarno gradivo, ki so mu potekli predpisani roki hranjenja in nima več pomena za tekoče poslovanje pravne osebe in nima lastnosti arhivskega gradiva v skladu s pisnimi strokovnimi navodili pristojnega arhiva, se lahko izloči in uniči. O nameravanem uničenju je treba obvestiti pristojni arhiv, kadar ta zahteva to v pisnih strokovnih navodilih.

(2) Izločitev in uničenje izvirnega dokumentarnega gradiva dokumentira komisija za izločitev in uničenje izvirnega dokumentarnega gradiva pravne osebe z zapisnikom in popisom gradiva. Popis obsega okvirno navedbo vsebine, obsega in časovnega okvira nastanka uničenega gradiva ter datum uničenja. V roku trideset dni po sestavi zapisnika o izločitvi in uničenju in obvestilu pristojnemu arhivu, če ga ta zahteva v pisnih strokovnih navodilih, se gradivo lahko uniči oziroma odda v industrijsko predelavo, če pristojni arhiv ne določi drugače.«

5. člen

17. člen se spremeni, tako da se glasi:

»17. člen

(priprava in organizacija zajema in hrambe)

(1) Javnoppravna oseba, ki bo zajemala ali hranila gradivo v digitalni obliki, ponudnik storitve zajema in hrambe oziroma spremljevalnih storitev in osebe, ki želijo uveljavljati veljavnost in dokazno vrednost svojega gradiva v skladu z določbami 31. in 32. člena tega zakona, morajo slediti naslednjim fazam priprave oziroma organizacije zajema in hrambe:

- priprava na zajem in hrambo;
- priprava in sprejem notranjih pravil za zajem in hrambo gradiva v digitalni obliki;
- spremljanje izvajanja notranjih pravil in ukrepanje ob odstopanjih v skladu z notranjimi pravili;
- spremembe in dopolnitev notranjih pravil zaradi spremembe veljavnih predpisov, tehnološkega napredka, spoznanj stroke ali ugotovitev pomanjkljivosti pri internem nadzoru.

(2) Vlada Republike Slovenije podrobneje predpiše obseg in izvedbo faz priprave oziroma organizacije zajema in hrambe.«

6. člen

18. člen se spremeni, tako da se glasi:

»18. člen

(notranja pravila)

(1) Javnoppravna oseba, ki bo zajemala ali hranila gradivo v digitalni obliki, in ponudnik storitve zajema in hrambe oziroma spremljevalnih storitev morata sprejeti notranja pravila v skladu s tem zakonom, na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi in enotnimi tehnološkimi zahtevami ter pravili stroke in ravnati v skladu z njimi.

(2) Druge osebe sprejmejo notranja pravila po lastni presoji oziroma če to zahteva drug zakon. Pri tem morajo smiselno upoštevati določila prejšnjega člena.

(3) Vlada Republike Slovenije podrobneje predpiše vsebino notranjih pravil.«

7. člen

19. člen se spremeni, tako da se glasi:

»19. člen
(potrjevanje notranjih pravil)

(1) Javnopravne osebe, ki bodo zajemale in hranile gradivo v digitalni obliki in ponudniki storitev zajema in hrambe dokumentarnega gradiva v digitalni obliki ter ponudnik spremljevalnih storitev glede zajema ali hrambe gradiva v digitalni obliki, ki izvajajo storitve za javnopravne osebe obvezno pošljejo svoja notranja pravila v potrditev državnemu arhivu. Državni arhiv preveri skladnost notranjih pravil z zahtevami tega zakona, na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi in enotnimi tehnološkimi zahtevami ter pravili stroke.

(2) Druge osebe lahko predložijo svoja notranja pravila v potrditev državnemu arhivu. Državni arhiv po prejemu vloge za potrditev notranjih pravil drugih oseb določi neodvisne strokovnjake ali organizacijo, ki preverijo skladnost notranjih pravil z zahtevami iz prejšnjega odstavka. Stroške preverjanja skladnosti nosi oseba, ki je predložila svoja notranja pravila v potrditev državnemu arhivu. Na podlagi strokovnega mnenja neodvisnih strokovnjakov oziroma organizacije državni arhiv odloči o potrditvi predloženih notranjih pravil.

(3) Postopek in kriterije za izbor neodvisnih strokovnjakov in organizacije predpiše Vlada Republike Slovenije.

(4) Državni arhiv z neodvisnim strokovnjakom ali organizacijo sklene pogodbo, s katero se uredijo odnosi med državnim arhivom in neodvisnim strokovnjakom ali organizacijo v skladu s splošnimi pogoji za preverjanje skladnosti notranjih pravil z zahtevami iz prvega odstavka tega člena.

(5) Šteje se, da so notranja pravila skladna z zahtevami tega zakona v tistem delu, za katerega ima oseba od pristojnega organa ali neodvisne organizacije izdano potrdilo o skladnosti z veljavnimi predpisi ali mednarodnimi standardi kakovosti in informacijske varnosti in drugimi standardi, ki jih določi vlada.«

(6) Notranja pravila se potrdijo za obdobje največ pet let, nato pa se ponovno predložijo v presojo in potrditev.

(7) Državni arhiv ob potrditvi ali kasneje zaradi spremembe zakonodaje, tehnološkega napredka ali spoznanj stroke določi tudi rok, v katerem je treba notranja pravila spremeniti oziroma dopolniti in jih poslati v vnovično potrditev.«

8. člen

20. člen se spremeni, tako da se glasi:

»20. člen
(prevzem vzorčnih notranjih pravil)

(1) Oseba lahko notranja pravila iz 18. člena tega zakona pripravi tako, da prevzame vnaprej pripravljena notranja pravila, ki so jih pripravile druge osebe za širšo uporabo (vzorčna notranja pravila).

(2) Oseba, ki pripravi vzorčna notranja pravila mora določiti pogoje in način prevzema vzorčnih notranjih pravil.

(3) Oseba, ki je prevzela vzorčna notranja pravila mora državnemu arhivu posredovati vlogo za vpis v register.

(4) Za potrjevanje vzorčnih notranjih pravil se smiselno uporablja 19. člen tega zakona.

(5) Vlada Republike Slovenije podrobneje določi obseg pogojev in način prevzema iz 2. odstavka tega člena ter vsebino vloge in postopek vpisa iz 4. odstavka tega člena.«

9. člen

21. člen se spremeni, tako da se glasi:

»21. člen
(spremljanje izvajanja notranjih pravil)

(1) Oseba, ki ima s strani državnega arhiva potrjena notranja pravila, mora spremljati njihovo izvajanje. Če se ob spremljanju ugotovijo nepravilnosti pri izvajanju ali kršitve sprejetih notranjih pravil, mora oseba to nemudoma odpraviti.

(2) Spremljanje iz prejšnjega odstavka se izvaja kot notranje preverjanje, za osebe iz 1. odstavka 19. člena tega zakona pa kot zunanje preverjanje. Spremljanje je treba ustrezno dokumentirati.

(3) Vlada Republike Slovenije podrobneje določi obseg, način in dokumentiranje izvedbe postopka iz prejšnjega odstavka tega člena.«

10. člen

22. člen se spremeni, tako da se glasi:

»22. člen
(obvezna novelacija notranjih pravil)

Osebe, ki imajo s strani državnega arhiva potrjena notranja pravila, morajo pripraviti in sprejeti oziroma privzeti spremembe in dopolnitve notranjih pravil vedno, ko:

- se spremenijo vzorčna pravila, ki jih je oseba privzela kot svoja notranja pravila;
- na podlagi sedmega odstavka 19. člena tega zakona določi državni arhiv;
- se pri spremljanju izvajanja notranjih pravil ugotovijo pomanjkljivosti, ki ne pomenijo odstopanja od notranjih pravil, temveč pomanjkljivost samih pravil;
- po preteku veljavnosti notranjih pravil.«

11. člen

34. člen se spremeni tako, da se glasi:

»34. člen
(arhivsko gradivo)

(1) Arhivsko gradivo javnopравnih oseb določi pristojni javni arhiv s pisnimi strokovnimi navodili za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva za vsako javnopravno osebo posebej.

(2) Do izdaje strokovnih navodil je vso dokumentarno gradivo šteti za arhivsko gradivo v nastajanju.

(3) Javno arhivsko gradivo javnopravna oseba odbira iz dokumentarnega gradiva in izroča pristojnim javnim arhivom.

(4) Dokumentarno gradivo drugih pravnih in fizičnih oseb, ki ima lastnosti arhivskega gradiva, postane arhivsko gradivo na podlagi odločbe državnega arhiva ali s prevzemom v pristojni arhiv na podlagi druge alineje prvega odstavka 61. člena tega zakona.

(5) Pravne osebe zasebnega prava in fizične osebe morajo same poskrbeti za hrambo zasebnega arhivskega gradiva, lahko pa ga izročijo pristojnim javnim arhivom v obliki depozita, volijo, podarijo ali prodajo na podlagi druge in tretje alineje prvega odstavka 61. člena tega zakona.«

12. člen

V prvem odstavku 36. člena se na koncu pika nadomesti z vejico in doda besedilo »razen če ta zakon ne določa drugače.«

tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Hramba arhivskega gradiva v digitalni obliki je dovoljena samo kot dolgoročna hramba zajetega gradiva v skladu s strokovno-tehničnimi navodili pristojnega arhiva, s katerimi se določi tehnične pogoje za zajem, pretvorbo, dolgoročno hrambo in izročanje arhivskega gradiva v digitalni obliki.«

13. člen

39. člen se spremeni, tako da se glasi:

»39. člen
(dolžnosti javnopravnih oseb)

(1) Javnopravne osebe morajo skrbeti za ohranjanje, materialno varnost, celovitost in urejenost dokumentarnega gradiva, ki ga prejemajo ali nastaja pri njihovem delu, dokler ni iz tega gradiva odbrano arhivsko gradivo.

(2) Javnopravne osebe morajo pristojnemu arhivu zagotoviti ogled dokumentarnega gradiva ter mu dajati podatke, ki jih potrebuje za vodenje evidenc o arhivskem gradivu, pod pogoji, ki jih določa zakon.

(3) Javnopravne osebe morajo sodelovati s pristojnim arhivom pri izdelavi navodil za odbiranje javnega arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva. Prav tako morajo navesti katero dokumentarno gradivo ima trajen pomen za pravni interes pravnih in fizičnih oseb.

(4) Javnopravne osebe morajo odbrati arhivsko gradivo iz dokumentarnega gradiva po navodilih pristojnega arhiva ter izdelati popis odbranega gradiva.

(5) Javnopravne osebe morajo obvestiti pristojni arhiv o statusnih spremembah ter spremembah na področju upravljanja z dokumentarnim gradivom.

(6) Javnopravne osebe morajo tudi potem, ko je arhivsko gradivo že odbrano, zagotoviti hrambo tistega dokumentarnega gradiva, ki mu še ni potekel rok hrambe.

(7) Za izvajanje obveznosti iz prejšnjih odstavkov morajo javnopravne osebe zagotavljati ustrezne materialne, kadrovske in finančne pogoje ter določiti osebo, odgovorno za izvajanje teh obveznosti, ki mora opraviti preizkus strokovne usposobljenosti in se strokovno izobraževati.

(8) Uslužbenci javnopravnih oseb, ki upravljajo z dokumentarnim gradivom in delavci ponudnikov storitev, ki opravljajo dela zajema, e-hrambe in spremljevalnih storitev, morajo imeti opravljen preizkus strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom pri pristojnem arhivu in pridobljeno raven strokovne usposobljenosti trajno vzdrževati.

(9) Minister, pristojen za arhive, predpiše podrobnejša merila za strokovno usposobljenost in preizkus strokovne usposobljenosti ter pogoje za ohranjanje veljavnosti opravljenega preizkusa.

(10) Evidenco preizkusov strokovne usposobljenosti uslužbencev javnopravnih oseb in delavcev ponudnikov e-hrambe vodijo pristojni arhivi zaradi nadzora nad strokovno usposobljenostjo uslužbencev, ki ravnaajo z dokumentarnim gradivom. Evidenca vsebuje osebno ime, datum in kraj rojstva uslužbenca, naziv javnopravne osebe, kjer je uslužbenec zaposlen, in datum ter uspeh opravljanja preizkusa. Evidenca se hrani trajno. Evidenca iz prvega odstavka tega člena se za uslužbenca obveščevalno varnostnih služb vodi ločeno ter označeno s stopnjo tajnosti ZAUPNO.«

14. člen

40. člen se spremeni, tako da se glasi:

»40. člen
(izročitev arhivskega gradiva arhivu)

(1) Javnopravne osebe morajo izročiti javno arhivsko gradivo arhivu najkasneje 30 let po nastanku gradiva in sicer tudi gradivo:

- ki vsebuje osebne podatke v skladu z zakonom;
- ki vsebuje tajne podatke v skladu z zakonom;
- ki je posebej varovano kot zaupno, če tako določa zakon ali poslovnik državnega organa ali organa samoupravnih lokalnih skupnosti.

(2) Kot javno arhivsko gradivo, ki ga je javnopravna oseba dolžna izročiti v roku iz prvega odstavka tega člena, se lahko štejejo tudi spletne objave in izvod internih, službenih in poslovnih publikacij, letakov, reklamnih objav in podobnega gradiva, ki ga je objavila javnopravna oseba.

(3) Zaradi strokovnih razlogov se tridesetletni rok izročitve javnega arhivskega gradiva za posamezno gradivo iz prvega in drugega odstavka tega člena izjemoma lahko podaljša na podlagi sporazuma med pristojnim arhivom in javnopravno osebo. Sporazumu mora javnopravna oseba obvezno priložiti popis neizročenega arhivskega gradiva.

(4) V primeru spora med pristojnim arhivom in javnopravno osebo o določitvi dolžine roka iz prejšnjega odstavka odloči minister, pristojen za arhive.

(5) Javnopravna oseba je dolžna izročiti javno arhivsko gradivo pristojnemu arhivu v izvirniku, urejeno, popisano, v zaokroženih in kompletnih celotah ter tehnično opremljeno. V primeru izročitve arhivskega gradiva v digitalni obliki, pristojni arhiv v strokovno-tehničnem navodilu določi način izročitve ter oblike in nosilce zapisov.

(6) Javnopravna oseba, ki izroči javno arhivsko gradivo pristojnemu arhivu, je dolžna v zapisniku o izročitvi in prevzemu navesti morebitne omejitve dostopnosti in razloge v skladu s 65. členom tega zakona, v popisu gradiva pa konkretno navesti roke nedostopnosti za posamezne popisne enote gradiva.

(7) Če pristojni arhiv ugotovi, da se arhivsko gradivo, ki bi mu moralo biti predano v skladu z določbami prejšnjih odstavkov, nahaja pri drugih osebah, lahko od teh oseb zahteva, da mu to gradivo predajo. Te osebe morajo to gradivo predati v primernem roku, ki ga določi pristojni arhiv.

(8) Arhivsko gradivo se odbira iz dokumentarnega na podlagi vrednotenja dokumentarnega gradiva. Merila za vrednotenje so naslednja:

- potrebe zgodovinopisja, drugih znanosti in kulture;
- potrebe za trajno pravno veljavo za doseganje pravic oseb;
- potrebe zakonodaje, uprave in sodstva;
- pomembnost vsebine gradiva;
- specifičnost dogodkov in pojavov v določenem času;
- specifičnost kraja ali območja;
- pomen javno pravne osebe;
- pomen avtorja;
- pomen gradiva z vidika kulturne raznolikosti;
- izvirnost dokumentov;
- izvirnost podatkov in informacij;
- reprezentativni izbor;
- notranje in zunanje značilnosti gradiva in
- druga merila, ki jih določi pristojni arhiv.

(9) Pisno strokovno navodilo za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega sprejme komisija pristojnega arhiva, ki jo imenuje predstojnik arhiva. Najmanj tričlansko komisijo

sestavljajo predstavniki pristojnega arhiva in predstavnik javnopravne osebe, za katero se sprejema pisno navodilo. Ob statusnih in organizacijskih spremembah javnopravnih oseb ter ob spremembi poslovanja ali upravljanja z dokumentarnim gradivom je potrebno navodilo dopolniti, spremeniti ali sprejeti novo navodilo.

(10) V primeru izročitve gradiva v digitalni obliki pristojni arhiv z dodatnimi strokovnimi pisnimi navodili predpiše tudi obseg, postopek in način izročitve gradiva ter oblike in nosilce zapisov.«

(11) Vlada Republike Slovenije podrobneje določi način in postopek odbiranja arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva in postopek izročanja javnega arhivskega gradiva arhivu.«

15. člen

41. člen se spremeni tako, da se glasi:

»41. člen

(prenehanje javnopravne osebe, statusne spremembe javnopravne osebe ali spremembe upravljanja dokumentarnega gradiva ter prenehanje pravne osebe zasebnega prava)

(1) Ob vsaki statusni spremembi javnopravne osebe ali spremembi upravljanja dokumentarnega gradiva je potrebno javno arhivsko gradivo odbrati, v primeru prenehanja javnopravne osebe brez znanega pravnega naslednika pa ne glede na tridesetletni rok izročiti pristojnemu arhivu.

(2) Organ, ki vodi postopek prenehanja oziroma izvaja statusno spremembo javnopravne osebe, mora zagotoviti odbiranje in izročitev javnega arhivskega gradiva arhivu v skladu z določbami tega zakona ter na podlagi obveznih navodil pristojnega arhiva o ravnanju z javnim arhivskim gradivom.

(3) Organ iz prejšnjega odstavka mora poskrbeti za nadaljnjo hrambo, urejenost in dostop do dokumentarnega gradiva, ki mu še ni potekel rok hrambe, do izteka rokov.

(4) V primeru prenehanja (stečaja) pravne osebe zasebnega prava pristojno sodišče, ki vodi postopek stečaja, odloči o hrambi dokumentarnega gradiva, ki mu še niso potekli predpisani roki hranjenja in hrambi arhivskega gradiva v skladu s tem zakonom.

16. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»42. člen

(odtujitev arhivskega gradiva)

(1) Javnega arhivskega gradiva ni dopustno odtujiti.

(2) Za izvoz ali iznos arhivskega gradiva je potrebno dovoljenje ministra, pristojnega za arhive.

(3) Trajni izvoz ali iznos arhivskega gradiva je prepovedan, razen v primeru izmenjave arhivskega gradiva.

(4) Začasni izvoz ali iznos arhivskega gradiva se dovoli za največ eno leto od datuma prehoda državne meje, z možnostjo podaljšanja za največ pet let.

(5) Za izvoz in iznos arhivskega gradiva se smiselno uporabljajo določila zakona, ki ureja izvoz in iznos predmetov kulturne dediščine.

17. člen

45. člen se spremeni tako, da se glasi:

»45. člen

(pravice in dolžnosti lastnikov zasebnega arhivskega gradiva)

Lastniki zasebnega arhivskega gradiva:

- imajo pravico do brezplačnih strokovnih pojasnil in nasvetov pristojnih arhivov glede varovanja, vzdrževanja, odbiranja, urejanja, konzerviranja in restavriranja gradiva;
- so dolžni spoštovati pojasnila in nasvete iz prejšnje alineje;
- so dolžni hraniti gradivo trajno, strokovno neoporečno in celovito;
- so dolžni dajati pristojnemu arhivu podatke o gradivu, ki so potrebni za izvajanje tega zakona;
- so dolžni omogočiti pristojnemu arhivu dostop do arhivskega gradiva na kraju samem;
- so dolžni omogočiti uporabo svojega arhivskega gradiva, pri čemer imajo pravico določiti pogoje uporabe v skladu z zakonom.«

18. člen

Za 50. členom se dodata novi 50. a- in 50. b-člen, ki se glasita:

»50. a-člen

(gradivo političnih strank)

(1) Dokumentarno gradivo političnih strank, katerih poslanci so bili izvoljeni v Državni zbor Republike Slovenije in ki ima lastnosti arhivskega gradiva, stranke same v sodelovanju s pristojnim arhivom odberejo iz dokumentarnega gradiva. To gradivo ima v skladu s tem zakonom status zasebnega arhivskega gradiva.

(2) Politične stranke iz prejšnjega odstavka morajo zagotoviti hrambo svojega arhivskega gradiva v skladu s tem zakonom.

(3) V primeru spojitve, združitve ali pripojitve politične stranke iz prvega odstavka tega člena mora stranka predati arhivsko gradivo pravnemu nasledniku, v primeru prenehanja pa pristojnemu arhivu.«

50. b-člen

(gradivo oseb zasebnega prava, ki so na podlagi zakona pridobile status delovanja v javnem interesu)

(1) Osebe zasebnega prava, ki so na podlagi zakona pridobile status delovanja v javnem interesu, same iz svojega dokumentarnega gradiva v delu, ki se nanaša na delovanje v javnem interesu, v sodelovanju s pristojnim arhivom odberejo gradivo, ki ima lastnosti arhivskega gradiva. To gradivo ima v skladu s tem zakonom status zasebnega arhivskega gradiva.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo hraniti svoje arhivsko gradivo v skladu s tem zakonom.

(3) V primeru spojitve ali pripojitve osebe iz prvega odstavka tega člena z drugo osebo mora oseba predati arhivsko gradivo pravnemu nasledniku, v primeru prenehanja pa pristojnemu arhivu.«

19. člen

53. člen se spremeni tako, da se glasi:

»53. člen

(dejavnost arhivov)

(1) V okviru javne službe arhivi opravljajo:

- vrednotenje dokumentarnega gradiva pri javnopravnih osebah, izdajanje pisnih navodil za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva, dajanje pojasnil v zvezi z dolžnostmi javnopravnih oseb glede dokumentarnega in arhivskega gradiva, izvajanje strokovnega nadzora in usposabljanje uslužbencev, ki upravljajo z dokumentarnim gradivom;
- izdajanje pisnih strokovno tehničnih navodil javnopravnim osebam za odbiranje in izročanje e-arhivskega gradiva v digitalni obliki;
- evidentiranje in razglašanje zasebnega arhivskega gradiva pravnih oseb zasebnega prava in fizičnih oseb ter izvajanje strokovnega nadzora nad njimi;
- sodelovanje z lastniki zasebnega arhivskega gradiva, strokovno svetovanje;
- pridobivanje javnega in zasebnega arhivskega gradiva;

- strokovno obdelovanje javnega in zasebnega arhivskega gradiva, ki je v arhivih, izdelovanje popisov, inventarjev, vodnikov in drugih pripomočkov za uporabo arhivskega gradiva in njihovo objavlanje, ter objavlanje arhivskih virov;
- vrednotenje javnega dokumentarnega gradiva v arhivih, izločanje nepotrebne dokumentarnega gradiva in odbiranje arhivskega gradiva v arhivih ob strokovni obdelavi arhivskih fondov in zbirk;
- hranjenje in materialno varovanje arhivskega gradiva;
- vodenje evidenc javnega in zasebnega arhivskega gradiva;
- evidentiranje arhivskega gradiva, ki je v tujini in se nanaša na Slovenijo in Slovence, dopolnjevanje lastnega gradiva z reprodukcijami tega gradiva ter izdelovanje vodnikov in drugih pripomočkov o arhivskem gradivu;
- dajanje arhivskega gradiva v uporabo, izdajanje prepisov oziroma kopij dokumentov ter potrdil na podlagi dokumentov;
- posredovanje kulturnih vrednot v zvezi z arhivskim gradivom;
- opravljanje raziskovalnih nalog na področju arhivistike, zgodovine in drugih ved, povezanih z arhivskim gradivom;
- izdajanje publikacij.

(2) V javno službo arhivov sodijo tudi naloge varstva arhivskega gradiva nekdanjih državnih, avtonomnih, samoupravnih in drugih organov ter pravnih oseb, za katere so bili ti arhivi ali njihovi predhodniki pristojni po prejšnjih arhivskih predpisih.

(3) Vlada določi vrste in oblike evidenc arhivskega gradiva ter osnove za strokovno obdelavo in izdelavo pripomočkov za uporabo.«

20. člen

54. člen se spremeni tako, da se glasi:

»54. člen

(javni arhivi in arhivska dejavnost)

(1) Arhivsko javno službo opravljajo državni arhiv, regionalni arhivi in arhivi samoupravnih lokalnih skupnosti.

(2) Arhivi iz prejšnjega odstavka vodijo register javnopravnih oseb, oseb, ki izvajajo javna pooblastila, političnih strank in zasebnopravnih oseb, ki so pridobile status delovanja v javnem interesu, iz tega zakona, za katere ugotovijo svojo pristojnost in od katerih bodo prevzemali arhivsko gradivo, na podlagi podatkov iz Poslovnega registra Slovenije in v sodelovanju z Agencijo za javno pravne evidence in storitve ter ministrstvom, pristojnim za upravo. O spornih primerih odloči minister, pristojen za arhive.

(3) Uslužbenci, ki v arhivih opravljajo naloge, povezane z varstvom arhivskega gradiva, morajo imeti opravljen strokovni izpit iz arhivske dejavnosti, najkasneje v roku enega leta od sklenitve delovnega razmerja ali po premestitvi na delovno mesto, na katerem je strokovni izpit iz arhivske dejavnosti določen kot pogoj za zasedbo delovnega mesta. Če javni uslužbenec ne opravi strokovnega izpita, ki je bil kot pogoj določen v pogodbi o zaposlitvi, mu preneha delovno razmerje naslednji dan po preteku roka, določenega s pogodbo o zaposlitvi. Navedeni rok se lahko iz upravičenih razlogov podaljša največ enkrat za obdobje treh mesecev. Podrobneje način izvedbe in pogoje opravljanja strokovnega izpita s pravilnikom določi minister, pristojen za arhive.

(4) Naloge državnega arhiva opravlja Arhiv Republike Slovenije, ki je organ v sestavi ministrstva, pristojnega za arhive. Arhiv Republike Slovenije skrbi za enotno strokovno izvajanje javne arhivske dejavnosti.

(5) Naloge regionalnih arhivov, ki so organizirani kot javni zavodi, opravljajo: Zgodovinski arhiv Ljubljana, Pokrajinski arhiv Maribor, Zgodovinski arhiv Celje, Zgodovinski arhiv na Ptuj, Pokrajinski arhiv Koper, Pokrajinski arhiv Nova Gorica.

(6) Za obravnavo strokovnih vprašanj na posameznih področjih arhivskega strokovnega dela, minister pristojen za arhive, ustanovi medarhivske delovne skupine za posamezna področja arhivske dejavnosti. Za usklajevanje dela medarhivskih delovnih skupin minister določi koordinatorja. Medarhivske delovne skupine delujejo pri državnem arhivu. Delo medarhivskih strokovnih skupin se določi s pravilnikom.

(7) Za strokovno svetovanje na področju arhivske dejavnosti minister, pristojen za arhive, imenuje izmed strokovnjakov za področje varstva arhivskega gradiva Arhivski svet, za strokovno in poslovno koordinacijo arhivske službe pa Svet direktorjev javnih arhivov. Arhivski svet in Svet direktorjev delujeta pri ministrstvu, pristojnem za arhive.

(8) Vlada Republike Slovenije podrobneje določi naloge, sestavo in pristojnosti obeh organov iz sedmega odstavka tega člena in predpiše način vodenja evidence iz drugega odstavka tega člena.«

21. člen

V prvem odstavku 56. člen se besedilo »evidenco javnih simbolov« nadomesti z besedilom »register javnih simbolov«.

V drugem odstavku se beseda »trajno« nadomesti z besedilom »kot arhivsko gradivo«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Vlada Republike Slovenije določi minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati javni simboli, grbi, zastave, pečati, žigi in štampljke za vpis v register iz prvega odstavka tega člena.«

22. člen

59. člen se spremeni tako, da se glasi:

»59. člen

(državna informacijsko komunikacijska infrastruktura)

(1) Pristojni arhivi upravljajo informacijsko komunikacijsko infrastrukturo za vodenje evidenc, hrambo, uporabo arhivskega gradiva v digitalni obliki v arhivih ter skrbijo za učinkovito povezovanje med arhivskimi informacijskimi sistemi ter s podobnimi sistemi pri varovanju kulturne dediščine v Republiki Sloveniji in Evropski uniji.

(2) Za odločanje o dostopu do arhivskega gradiva po 65. in 68. členu tega zakona imajo pristojni arhivi pravico vpogleda v podatke in njihovega izpisa ali prepisa oziroma povezovanja informacijskega sistema arhivov s centralnim registrom prebivalstva, matičnim registrom, poslovnim in sodnim registrom.

(3) V primeru, da pristojni arhiv ne more zagotoviti ustrezne hrambe arhivskega gradiva, lahko organom in drugim osebam, ki hranijo arhivsko gradivo, dovoli hrambo arhivskega gradiva na njihovi infrastrukturi tudi po izročitvi arhivskega gradiva pristojnemu arhivu.«

23. člen

62. člen se spremeni tako, da se glasi:

»62. člen

(lastno varstvo arhivskega gradiva)

(1) Javnopravna oseba lahko zaradi utemeljenih strokovnih in tehničnih razlogov sama zagotovi lastno varstvo arhivskega gradiva na podlagi dovoljenja ministra, pristojnega za arhive.

(2) Minister, pristojen za arhive, lahko na predlog javnopravne osebe in po predhodnem mnenju pristojnega arhiva ter izpolnjevanju pogojev iz tretjega odstavka tega člena z odločbo dovoli javnopravni osebi lastno varstvo arhivskega gradiva. Z odločbo se določi tudi pristojni arhiv za javnopravno osebo iz tega odstavka.

(3) Minister pristojen za arhive, izda odločbo iz prejšnjega odstavka, če javnopravna oseba izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima ustrezne prostore in opremo, ki omogočajo, da je arhivsko gradivo hranjeno v ustreznih pogojih, ki jih predpisuje ta zakon in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi;
- razpolaga z osebjem, ki je ustrezno strokovno usposobljeno, kot to določajo predpisi s področja arhivske dejavnosti;
- ima za to hrambo zagotovljena lastna finančna sredstva, kar se dokazuje s predložitvijo ustrezne izjave,
- ima urejeno pisarniško poslovanje oz. upravljanje z dokumentarnim gradivom v skladu z veljavnimi predpisi,

Vloga za izdajo dovoljenja mora poleg zgoraj navedenih dokazil, vsebovati tudi podatke o arhivskem gradivu, ki je predmet varstva iz dovoljenja. Navedeni morajo biti podatki o kategorijah arhivskega gradiva, časovnem obdobju ter količini gradiva.

(4) V primeru neizpolnjevanja pogojev iz prejšnjega odstavka, minister, pristojen za arhive, javnopravni osebi s sklepom določi rok za izpolnitev pogojev. Ta rok ne sme biti daljši od dveh let.

(5) Če javnopravna oseba ne izpolni pogojev iz prejšnjega odstavka v roku iz prejšnjega odstavka, minister z odločbo zavrne zahtevo. Javnopravna oseba mora v tem primeru takoj začeti z izročitvijo gradiva pristojnemu arhivu.

(6) Ne glede na obseg lastnega arhivskega gradiva, mora javnopravna oseba iz prvega odstavka tega člena imeti zaposlenega vsaj enega uslužbenca, ki ima najmanj izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in opravljen strokovni izpit, ki ga zahtevajo predpisi s področja arhivske dejavnosti in varstva dokumentarnega gradiva.

(7) Minister, pristojen za arhive, v primeru da javnopravna oseba ne izpolnjuje več pogojev iz drugega odstavka tega člena ali ne želi več sama hraniti lastnega arhivskega gradiva, z odločbo odvzame dovoljenje iz tretjega odstavka tega člena.

(8) Javnopravna oseba iz prvega odstavka tega člena je pristojnemu arhivu dolžna posredovati letni program in poročilo o lastnem varstvu arhivskega gradiva.

(9) Nadzor nad izvajanjem lastnega varstva arhivskega gradiva izvaja pristojni arhiv.

(10) Javnopravna oseba iz prvega odstavka tega člena je dolžna omogočiti dostop in uporabo lastnega arhivskega gradiva v skladu s tem zakonom.

24. člen

V 63. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Uporabnik, ki uporablja arhivsko gradivo, mora pred uporabo tega arhivskega gradiva podpisati izjavo, da:

- je seznanjen s svojimi obveznostmi in omejitvami glede uporabe podatkov iz 65. člena, s katerimi bi se seznanil v primerih dostopa do arhivskega gradiva na podlagi 66. in 68. člena tega zakona;**
- je seznanjen s svojimi obveznostmi in omejitvami glede uporabe podatkov iz 65. člena, na katere bi lahko naletel ob uporabi arhivskega gradiva, ki sicer s strani izročitelja ni bilo označeno kot nedostopno, oziroma ki vsebuje osebne podatke;**
- bo tako pridobljene podatke varoval v skladu s tem zakonom ter zakonodajo s področja varovanja osebnih podatkov, varovanja tajnih podatkov, davčnih in poklicnih skrivnosti ter**
- da je seznanjen, da je zloraba navedenih podatkov sankcionirana v kazenskem zakoniku in drugih predpisih in da prevzema vso materialno odgovornost za zlorabo navedenih podatkov.«**

25. člen

65. člen se spremeni, tako da se glasi:

»65. člen

(roki nedostopnosti arhivskega gradiva)

(1) Javno arhivsko gradivo v javnih arhivih, ki vsebuje tajne podatke po zakonu, ki ureja tajne podatke, ali davčne skrivnosti in katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko povzročilo škodljive

posledice za varnost države in drugih oseb ali za njihove pravne interese, postane dostopno za uporabo praviloma 40 let po nastanku, če je s strani izročitelja označeno kot nedostopno v skladu s 40. členom tega zakona.

(2) Javno arhivsko gradivo v javnih arhivih, ki vsebuje osebne podatke, ki se nanašajo na:

- zdravstveno stanje,
 - spolno življenje,
 - žrtev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zakonsko zvezo, družino in otroke,
 - storilca kaznivih dejanj in prekrškov, razen političnih kaznivih dejanj ali prekrškov,
 - versko prepričanje in
 - narodno, narodnostno ali rasno poreklo
- postane dostopno za javno uporabo 80 let po nastanku gradiva ali 10 let po smrti posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če je datum smrti znan, če ni z drugimi predpisi drugače določeno.

(3) Javno arhivsko gradivo v javnih arhivih, nastalo pred konstituiranjem Skupščine Republike Slovenije 17. maja 1990, je dostopno brez omejitev, razen z omejitvami iz drugega odstavka tega člena.

(4) Pri dostopu do javnega arhivskega gradiva po prvem ali drugem odstavku tega člena se kot nedostopni izločajo le posamezni dokumenti, ki vsebujejo podatke, ki jih varujejo roki nedostopnosti, in ne širše enote gradiva.

(5) Če se uporabnik ne strinja z omejitvijo dostopa s strani arhiva, lahko vloži ugovor, o katerem odloči arhivska komisija v upravnem postopku.

(6) Do izročitve javnega arhivskega gradiva pristojnemu arhivu se glede dostopa in uporabe arhivskega gradiva, ne glede na čas nastanka gradiva, uporabljajo predpisi, ki urejajo dostop do informacij javnega značaja, varstvo tajnih podatkov, varstvo osebnih podatkov, poslovnih in davčnih skrivnosti in drugi predpisi, razen za arhivsko gradivo javnopravnih oseb, ki v skladu z 62. členom tega zakona same zagotavljajo lastno varstvo arhivskega gradiva.

26. člen

66. člen se spremeni tako, da se glasi:

»66. člen
(izjeme rokov nedostopnosti)

(1) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) lahko znanstveno raziskovalni organizaciji, raziskovalcu ali novinarju, na podlagi mnenja arhivske komisije odobri izjemni dostop, če je uporaba javnega arhivskega gradiva, ki vsebuje tajne podatke ali davčne tajnosti neizogibno potrebna za doseg predvidenega znanstvenega cilja ter javni interes za razkritje prevladuje nad javnim interesom za nedostopnost teh podatkov. Če gradivo, o katerem odloča vlada vsebuje tudi osebne podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena, o izjemnem dostopu do celotnega gradiva odloči vlada na podlagi predhodnega mnenja arhivske komisije.

(2) Arhivska komisija lahko znanstveno-raziskovalni organizaciji, raziskovalcu ali novinarju z upravo odločbo odobri izjemni dostop do javnega arhivskega gradiva, ki vsebuje osebne podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena, če ta izkaže, da učinkovite ocene gradiva ali izvedbe raziskave oziroma njenega namena ni mogoče doseči brez obdelave podatkov iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena ali bi bilo to povezano z nesorazmernim naporom ali stroški.

(3) Uporabnik iz prvega ali drugega odstavka tega člena arhivski komisiji predloži predstavitveni elaborat raziskave, ki mora vsebovati:

- naslov raziskave,
- nosilca raziskave (pravna oseba ali raziskovalec),
- neposredne izvajalce raziskave (osebno ime, naziv, prebivališče, razmerje do nosilca raziskave in morebitni mentor),
- raziskovalno področje (opisno),

- namen oziroma cilj raziskave in
- strokovno utemeljitev o izpolnjevanju pogojev iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

(4) Uporabnik, ki mu je po prvem in drugem odstavku tega člena odobren izjemni dostop, podatkov do izteka rokov nedostopnosti po tem zakonu ne sme uporabiti za namene izven raziskave ali jih razkriti osebam, ki niso izvajalci raziskave v skladu s predstavitvenim elaboratom. To dolžnost uporabnik potrdi v pisni obliki pred seznaitvijo s podatki.«

27. člen

Za 66. členom se doda nov 66.a člen, ki se glasi:

»66.a člen

(izjemno podaljšanje roka nedostopnosti)

(1) Roki nedostopnosti arhivskega gradiva, določeni v prvem in drugem odstavku 65. člena tega zakona, se na predlog javnopravne osebe, ki je izročila javno arhivsko gradivo, lahko izjemoma podaljša, vendar ne več kot za deset let. Javnopravna oseba, ki predlaga podaljšanje roka nedostopnosti, mora k predlogu priložiti pisno oceno škodljivih posledic, ki bi lahko nastale, če bi bilo gradivo dostopno javnosti.

(2) O izjemnem podaljšanju roka nedostopnosti iz prvega in drugega odstavka 65. člena tega zakona odloča Vlada Republike Slovenije na podlagi mnenja arhivske komisije.«

28. člen

V prvem odstavku 67. člena se v prvi alineji beseda »prejšnjega« nadomesti z besedilom »66. in 66a. člena«.

Tretja alineja se spremeni tako, da se glasi:

- odloča v primeru dvoma o omejitvah dostopa iz petega odstavka 65. člena tega zakona;.

Četrta alineja se spremeni tako, da se glasi:

- odloča o izjemnem dostopu do javnega arhivskega gradiva iz drugega odstavka 66. člena tega zakona.

29. člen

Prvi odstavek 72. člena se spremeni tako, da se glasi:

(1) Javnopravne osebe morajo za varstvo arhivskega gradiva v digitalni obliki uporabljati samo pri državnem arhivu v skladu s 85. členom tega zakona certificirano opremo in storitve.«

30. člen

V naslovu 85. člena se beseda »akreditacija« nadomesti z besedo »certifikacija«.

Beseda »akreditacijo« v besedilu člena se nadomesti z besedo »certifikat«.

31. člen

86. člen se spremeni tako, da se glasi:

»86. člen

(certifikacija)

(1) Državni arhiv s ponudnikom sklene pogodbo o izvajanju certifikacije, s katero uredi odnos med državnim arhivom in ponudnikom v skladu s splošnimi pogoji za izvajanje certifikacije, ki jih določi državni arhiv.

(2) Državni arhiv v postopku certifikacije preveri skladnost opreme in storitev zajema, hrambe in spremljevalnih storitev s tem zakonom in njemu podrejenimi predpisi ter v primeru, da to

skladnost ugotovi, certificira ponudnikovo opremo ali storitev ter jo vpiše v register certificirane opreme in storitev.

(3) Certifikat se podeli za strojno opremo trajno, za programsko opremo in storitve zajema, hrambe in spremljevalne storitve pa za obdobje enega leta z možnostjo podaljšanja.

(4) Samo ponudnik opreme ali storitev, ki so vpisane v register certificirane opreme ali storitev, lahko pri svojem poslovanju in nastopu na trgu uporablja naziv ponudnika certificirane opreme oziroma storitev.«

32. člen

87. člen se spremeni tako, da se glasi:

»87. člen
(certifikacijski nadzor)

(1) Državni arhiv kot certifikacijski organ izvaja nadzor v skladu s splošnimi pogoji in pogodbo iz prejšnjega člena. Glede preverjanja dejavnosti ponudnikov certificirane opreme in storitev morajo splošni pogoji in pogodba iz prejšnjega člena tega zakona omogočati državnemu arhivu glede izvajanja veljavnih predpisov, enotnih tehnoloških zahtev in priporočil državnega arhiva za certificirano opremo in storitve pooblastila, ki so smiselno enaka inšpekcijskim pooblastilom na področju arhivov ali elektronskega poslovanja.

(2) Če nadzor pokaže neizpolnjevanje veljavnih predpisov, enotnih tehnoloških zahtev in priporočil nadzornega organa za certificirano opremo in storitve ali če ponudnik prekine pogodbo z državnim arhivom, certifikacijski organ izbriše ponudnikovo opremo in storitev iz registra certificirane opreme in storitev.

33. člen

V 88. členu se 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. pogoje in način hrambe dokumentarnega in arhivskega gradiva v fizični obliki iz 23., 25. in 36. člena tega zakona;«

13. točka se spremeni tako, da se glasi:

»13. vsebino in način vodenja ter postopek vpisa v register potrjenih notranjih pravil, register ponudnikov opreme in storitev ter register certificirane opreme in storitev iz 82., 84. in 85. člena tega zakona;«.

34. člen

V tretjem odstavku 91. člena se v besedilu beseda »akreditacija« nadomesti z besedo »certifikacija«.

35. člen

V prvem odstavku 92. člena se napovedni stavek spremeni, tako da se glasi:

» (1) Z globo od 2.000 do 5.000 evrov se kaznuje za prekršek oseba iz prvega odstavka 18. člena tega zakona:«

V prvem odstavku se 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. če ne evidentira uničenja gradiva (13. a člen), če ne sprejme notranjih pravil ali če pri zajemu in hrambi dokumentarnega ali arhivskega gradiva ne ravna v skladu s svojimi notranjimi pravili (18. člen), če ne skrbi za dokumentarno gradivo na predpisan način ali če pristojnemu arhivu ne dovoli ogleda stanja gradiva ali ne da podatkov, ki jih ta potrebuje za vodenje evidence o arhivskemu gradivu (39. člen), če za varstvo arhivskega gradiva ne uporabljajo certificirane opreme ali storitev (72. člen);

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Z globo od 500 do 2.000 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba osebe iz prvega odstavka 18. člena tega zakona, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.«
V tretjem odstavku se besedilo »od 100.000 do 300.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 500 do 1.200 evrov.«.

36. člen

(1) V 93., 94., 95. in 96. členu se besedilo »od 500.000 do 2.000.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 2.000 do 5.000 evrov«, besedilo »od 100.000 do 500.000 tolarjev« z besedilom »od 500 do 2.000 evrov« in besedilo »od 100.000 do 300.000 tolarjev« z besedilom »od 500 do 1.200 evrov.«.

(2) V prvem in drugem odstavku 95. in v prvem in drugem odstavku 96. členu se za besedilom »samostojni podjetnik posameznik« v ustreznem sklonu doda besedilo »ali oseba, ki samostojno opravlja dejavnost« v ustreznem sklonu.

37. člen

97. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo od 2.000 do 5.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali oseba, ki samostojno opravlja dejavnost:

1. če uporablja javno arhivsko gradivo v nedovoljene namene (63. in 68. člen);
2. če brez dovoljenja arhiva objavi reprodukcije javnega arhivskega gradiva (63. člen);
3. če zlorabi zaupno arhivsko gradivo iz 65. člena tega zakona;
4. če zlorabi podatke iz arhivskega gradiva, za katerega mu je bil odobren izjemni dostop oziroma jih uporabi za namene izven raziskave (66. člen);
4. če z arhivskim gradivom ne ravna s skrbnostjo dobrega gospodarja (69. člen);
5. če lažno navaja dejstvo, da so notranja pravila potrjena od državnega arhiva (81. člen).
6. če nastopa kot ponudnik opreme in storitev ter ne registrira svoje dejavnosti (83. člen);
7. če lažno navaja dejstvo, da je ponudnik certificiranih storitev oziroma opreme (86. člen)

(2) Z globo od 500 do 2.000 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali osebe, ki samostojno opravlja dejavnost, državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 1.200 evrov se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

38. člen

(rok za izdajo podzakonskih predpisov ter prilagoditev)

(1) Vlada Republike Slovenije in minister, pristojen za arhive, uskladiata podzakonske predpise s tem zakonom in izdaja nove potrebne podzakonske predpise v skladu s tem zakonom najkasneje v roku šestih mesecev od začetka veljavnosti tega zakona.

39. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Člen je preoblikovan zaradi večje jasnosti. Trenutni člen tudi ne zajema vseh področij, ki jih obravnava zakon zato je člen preoblikovan tako, da sistematično navede vsa glavna področja.

K 2. členu:

Definicije so spremenjene in dopolnjene v skladu z razvojem stroke in uveljavljanjem v praksi, pa tudi zaradi lažjega razumevanja in poenostavitve. Definicija arhivskega gradiva je dodatno opredeljena, pri čemer je poudarjena pristojnost arhivov pri izdaji strokovnih navodil. Arhivsko gradivo je dokumentarno gradivo, ki ima trajen pomen za zgodovino, druge znanosti in kulturo ali trajen pomen za pravni interes pravnih in fizičnih oseb; arhivsko gradivo je kulturni spomenik. Pravni interes pravnih in fizičnih oseb je praviloma zaobsežen v aktih, ki imajo trajno pravno veljavo (pravnomočnost) oz. neposreden vpliv nanjo (npr. odločbe, sklepi, pogodbe ...).

Čeprav so bile ob pripravi in sprejemu osnovnega zakona ključne dejavnosti za elektronsko hrambo oziroma arhiviranje že v teku, sta kasnejši tehnološki razvoj in razvoj tega področja v praksi pokazala nekatere nejasnosti v definicijah. Še posebej se je to pokazalo na področju arhiviranja dokumentov in avdio- oziroma videozapisov in filma; pri prvih gre predvsem za zajem zapisov v fizični obliki (torej na papirju) in pretvorbo v digitalno obliko, pri avdio- in videozapisih pa za pretvorbo iz analogne v digitalno obliko zapisa.

Popravi se definicija javnopravne osebe, s čimer se zaobsežejo tudi pravne osebe javnega prava, in pravne osebe zasebnega prava in fizične osebe, ki jih država na podlagi nekega zakona ali predpisa ustanovi za doseganje javnega interesa ali na njih prenese oz. jim podeli izvajanje javne službe.

Popravi se definicija osebnih podatkov za potrebe tega zakona. Osební podatki v arhivskem gradivu se nanašajo na zdravstveno stanje, spolno in družinsko življenje posameznikov, žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zakonsko zvezo, družino in otroke, na storilce kaznivih dejanj in prekrškov, razen političnih kaznivih dejanj in prekrškov, versko prepričanje in narodno, narodnostno ali rasno poreklo.

Črta se tudi pomotoma podvojena definicija spremljevalnih storitev. Za lažje razumevanje v praksi pa so notranja pravila obširneje opredeljena kot obvezujoči interni akt, ki ga na predpisan način sprejme oseba glede zajema in hrambe svojega gradiva ali ponudnik glede storitev zajema in hrambe oziroma spremljevalnih storitev.

Členu so dodane definicije zajema, iznosa in izvoza.

Zaradi večje preglednosti so definicije preurejene po abecednem redu.

K 3. členu:

Praksa pri arhivskem delu je pokazala velik pomen standardov, tako nacionalnih kot mednarodnih za arhivsko delo. Nekatere od teh standardov že predpisujejo podzakonski akti in predpisi, kar pa trenutno nima ustrezne zakonske podlage. Ta praksa, ki se kaže kot dobra, potrebuje pa zakonsko podlago, zato se dodaja navedeni člen.

K 4. členu:

Postopek uničevanja izvirnega dokumentarnega gradiva po poteku rokov hranjenja se s tem členom dopolni tako, da mora ustvarjalec v primeru, da arhiv to zahteva, pred uničenjem o tem obvestiti pristojni arhiv. S tem se zmanjša možnost, da bi prišlo do uničenja arhivskih dokumentov.

K 5. členu:

Predlagana sprememba 17. člena natančneje pojasni predhodne priprave na zajem in hrambo, kar zagotavlja poznejšo boljšo izvedbo. Obveznost predhodne priprave na zajem in hrambo gradiva se skrči samo na javnopravne osebe in ponudnike storitev zajema in hrambe oziroma spremljevalnih storitev in na druge osebe, ki želijo uveljaviti veljavnost in dokazno vrednost svojega gradiva v skladu s tem zakonom. Veljavno besedilo se sklicuje samo na ukrepanje ob odstopanjih, ugotovljenih pri notranjem nadzoru izvajanja notranjih pravil, s predlagano spremembo pa tudi na ukrepanje ob ugotovitvah zunanega nadzora.

Drugi odstavek, ki je predvideval možnost drugačne ureditve zajema in hrambe je bil brisan, saj pri delu z ustvarjalci, pripravi navodil in potrjevanju notranjih pravil ustvarjalcev in ponudnikov arhivi vedno upoštevajo vso veljavno zakonodajo za posamezna področja, ki jih obravnavajo in

izjeme niso potrebne. Vlada podrobneje predpiše obseg in izvedbo faz priprave organizacije zajema in hrambe z uredbo.

K 6. členu:

Dosedanje besedilo zakona je zavezovalo k pripravi notranjih pravil tako javnopravne osebe, kot osebe zasebnega prava in s tem v preveliki meri poseglo v njihove pravice. Spremenjeno besedilo omogoča osebam zasebnega prava uporabo instrumenta notranjih pravil, jih pa k temu ne zavezuje. Sprejem notranjih pravil ostaja zavezujoč le za javnopravne osebe (po ZVDAGA), ki bodo zajemale ali hranile gradivo v digitalni obliki in ponudnike storitev zajema in hrambe ter spremljevalnih storitev.

K 7. členu:

Postopek presoje notranjih pravil za zasebnopravne osebe je doslej v celoti izvajal državni arhiv, zaradi česar je prihajalo do večjih oviranj izvajanja temeljne dejavnosti državnega arhiva, to je varstva javnega arhivskega gradiva. Skladno s predlagano spremembo, bo lahko državni arhiv v postopkih presoje notranjih pravil za zasebnopravne osebe angažiral zunanje neodvisne strokovnjake, pod pogoji, kot jih bo določila Vlada Republike Slovenije.

V praksi se je pokazalo, da imajo številni vlagatelji presoje notranjih pravil pridobljene certifikate skladnosti z mednarodnimi standardi, z dela področij, ki so predmet presoje notranjih pravil. Z določbo petega odstavka se omogoča upoštevanje mednarodnih certifikatov, ki jih bo z uredbo določila Vlada Republike Slovenije. Vse bolj se uveljavlja certificiranje v skladu z mednarodnimi standardi kakovosti in informacijske varnosti in sorodnimi standardi (npr. ISO 9001, ISO 27001 in drugi). Enotne tehnične zahteve za elektronsko hrambo prav tako povzemajo te standarde. Zato predlog novele poenostavlja postopke potrjevanja notranjih pravil za tiste osebe, ki lahko izkažejo od pristojnega organa ali neodvisne organizacije potrjeno skladnost z mednarodnimi ali evropskimi standardi kakovosti in informacijske varnosti in drugimi standardi, ki jih z uredbo določi vlada.

Podjetjem in drugim organizacijam je tako prihranjeno dvojno preverjanje. Hkrati zakonodajalec s tem spodbuja uporabo globalno uveljavljenih standardov in ne povzroča stroškov s prilagajanjem sodobnih tehnologij lokalnim posebnostim ter tako zagotavlja podjetjem večjo konkurenčnost.

Notranja pravila se potrdijo za obdobje največ pet let, po tem pa se ponovno predložijo v presojo in potrditev.

K 8. členu:

Zakon določa pravne posledice, kadar se dokumenti hranijo skladno s prevzetimi notranjimi pravili. Hkrati omogoča, da oseba prevzame s strani državnega arhiva potrjena vzorčna notranja pravila kot svoja lastna notranja pravila. Prevezeta vzorčna notranja pravila prinašajo torej enake pravne posledice, kot jih imajo lastna potrjena notranja pravila, zato je treba voditi tudi evidenco oseb, ki so prevzele vzorčna notranja pravila.

Oseba, ki prevzame vzorčna notranja pravila mora državnemu arhivu posredovati vlogo za vpis v register potrjenih notranjih pravil.

K 9. členu:

S predlagano spremembo morajo vsi, ki imajo s strani državnega arhiva potrjena notranja pravila, spremljati njihovo izvajanje in po potrebi ustrezno ukrepati. Po prejšnjem besedilu so bili k temu obvezani samo tisti, ki hranijo gradivo v digitalni obliki. Pomembno je, da se potrjena notranja pravila tudi dokazljivo izvajajo, kar se doseže z ustreznim nadzorom (notranje in zunanje preverjanje izvajanja notranjih pravil).

K 10. členu:

S predlagano spremembo je dodana alineja, ki določa, da mora oseba, ki ima s strani državnega arhiva potrjena notranja pravila opraviti obvezno novelacijo notranjih pravil tudi po preteku veljavnosti samih notranjih pravil.

K 11. členu:

Podrobneje je določen trenutek nastanka arhivskega gradiva in sicer ga za vsako javnopravno osebo posebej določi pristojni arhiv, s pisnim strokovnim navodilom za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva. Do trenutka izdaje strokovnega navodila pa se vso dokumentarno gradivo šteje za arhivsko gradivo v nastajanju.

Pristojni arhivi večkrat odplačno ali neodplačno pridobijo gradivo, ki sicer še ni razglašeno za zasebno arhivsko gradivo z odločbo, vendar pa ima vse znake arhivskega gradiva. S predlagano spremembo člena se izognemo nepotrebni formalnosti, da arhiv najprej gradivo razglasi za arhivsko in ga šele za tem odkupi ali neodplačno pridobi. To gradivo pred prevzemom še ni arhivsko, zato postane arhivsko s prevzemom na podlagi 61. člena ZVDAGA.

K 12. členu:

Predlagana sprememba se nanaša na hrambo arhivskega gradiva v digitalni obliki kot dolgoročni hrambi, ki se hrani v skladu s strokovno tehničnimi navodili državnega arhiva, s katerimi se podrobneje določijo pogoji, način hrambe in izročanje arhivskega gradiva v digitalni obliki pristojnemu arhivu, razen če zakon ne določa drugače.

K 13. členu:

Dopolnilo zavezuje javnopravne osebe, da pristojnemu arhivu sporočajo podatke o statusnih spremembah in druge podatke, ki vplivajo na upravljanje z dokumentarnim gradivom in s tem omogočijo pristojnim arhivom ustrezno popravo pisnih strokovnih navodil za odbiranje. Sodelovanje javnopravne osebe pri pripravi pisnih strokovnih navodil zajema tudi natančnejšo opredelitev gradiva, ki ima trajen pomen za pravni interes pravnih in fizičnih oseb.

Sedmi odstavek se dopolni z namenom, da ustvarjalci postavijo odgovorno osebo z zadostnimi pooblastili, ki bo skrbela za izvajanje zakonskih dolžnosti glede ravnanja z arhivskim in dokumentarnim gradivom.

Ohrani se obveznost, da morajo imeti uslužbenci javnopravnih oseb, ki upravljajo z dokumentarnim gradivom, kakor je opredeljeno v Uredbi o upravnem poslovanju, opravljen preizkus strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom pri pristojnem arhivu. Obveznost je razširjena tudi na delavce ponudnikov storitev, ki opravljajo dela zajema, e-hrambe in spremljevalnih storitev.

K 14. členu:

S predlagano spremembo se popravlja napačno sklicevanje med členi ter natančno določi dolžnost ustvarjalcev, da ob izročitvi označijo nedostopno gradivo.

Merila za vrednotenje so se zaradi težav z razumevanjem pojma zagotavljanja „pravne varnosti“ v praksi ustrezneje dopolnila po zgledu primerljivih tujih ureditev, zlasti nemške. Dodan je tudi kriterij, ki upošteva potrebe državnih organov po ohranjanju določenih kategorij gradiva, zlasti z vidika, da se lahko podatki iz arhivskega gradiva uporabljajo tudi kot dokazi v upravnih in sodnih postopkih. Pravni interes pravnih in fizičnih oseb je praviloma zaobsežen v aktih, ki imajo trajno pravno veljavo (pravnomočnost) oz. neposreden vpliv nanjo (npr. odločbe, sklepi, pogodbe, ...). Merila pa zajemajo tudi potrebe zakonodaje, uprave in sodstva, npr. gradiva, ki so bistvene narave za kasnejšo interpretacijo oz. uporabo razlagalnih metod zakonodaje v praksi, iz katerih se lahko izhaja npr. pri opredeljevanju namena zakonodajalca, geneze posameznih predpisov, njihov zgodovinski razvoj itd. Prav tako je dodan kriterij pomena gradiva z vidika kulturne raznolikosti, pri čemer gre za potrebo spremljanja razvoja področja kulturne raznolikosti.

Dodano je določilo, da se mora pisno strokovno navodilo za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega ob statusnih in organizacijskih spremembah javnopravnih oseb ter ob spremembi poslovanja ali upravljanja z dokumentarnim gradivom, dopolniti, spremeniti ali sprejeti novo. Podrobneje se določi tudi način in postopek izročitve gradiva v digitalni obliki.

K 15. členu:

Zaradi pogostih statusnih sprememb javnopravnih oseb, predlagana sprememba določa, da se ob vsaki statusni spremembi ali spremembi upravljanja dokumentarnega gradiva, javno arhivsko gradivo odbere, v primeru prenehanja javnopravne osebe brez znanega pravnega naslednika pa se izroči pristojnemu arhivu.

K 16. členu:

S to spremembo se natančneje uredi varstvo arhivskega gradiva, med iznosom ali izvozom v tujino, ki je mnogokrat potreben zaradi prezentacije ali izvedbe različnih posegov materialnega varstva.

K 17. členu:

Veljavni 45. člen se spremeni zaradi jasnejše opredelitve pravic in dolžnosti lastnikov zasebnega arhivskega gradiva.

K 18. členu:

Politične stranke so združenja državljanek in državljanov, ki uresničujejo svoje politične cilje, sprejete v programu stranke, z demokratičnim oblikovanjem politične volje državljanek in državljanov in s predlaganjem kandidatki oziroma kandidatov na volitvah v državni zbor, za predsednico oziroma predsednika republike ter v organe lokalnih skupnosti.

Parlamentarne politične stranke so zaradi svojega sodelovanja v političnem procesu zelo pomembne za zgodovino države.

Po Zakonu o političnih strankah (ZPolS-UPB1) (Ur.l. RS, št. 100/2005) politične stranke delujejo javno. Finančno in materialno poslovanje stranke mora biti javno.

Gradivo političnih strank (dikcija člena zajema dokumentarno gradivo političnih strank, katerih poslanci so bili kadarkoli izvoljeni v Državni zbor Republike Slovenije, in ima lastnosti arhivskega gradiva) ima izreden zgodovinski pomen, zato imajo stranke možnost, da skupaj s pristojnim arhivom odberejo arhivsko gradivo iz svojega dokumentarnega gradiva. Politične stranke so dolžne poskrbeti za lastno hrambo svojega arhivskega gradiva, skladno z določbami zakonodaje.

Osebe zasebnega prava, ki delujejo v javnem interesu, v svojem okolju soustvarjajo ali vplivajo na javno podobo in razvoj. Osebe, ki jih pristojni arhivi uvrstijo v register oseb iz 54. člena ZVDAGA, so dolžne iz dela dokumentarnega gradiva, ki se nanaša na delovanje v javnem interesu, skladno z navodili pristojnega arhiva odbrati arhivsko gradivo in ga hraniti skladno z določbami arhivske zakonodaje.

K 19. členu:

Veljavni 53. člen se spremeni zaradi jasnejše opredelitve dejavnosti in dolžnosti javnih arhivov.

K 20. členu:

S predlagano spremembo se odpravljajo nejasnosti glede obveznosti opravljanja strokovnega izpita iz arhivske dejavnosti. Obveznost opravljanja izpita je določena za uslužbenke, ki v arhivih opravljajo naloge varstva arhivskega gradiva. Na novo se določa tudi rok v katerem je potrebno opraviti izpit ter sankcije, če javni uslužbenec izpita ne opravi.

Poleg opredelitve nalog državnega arhiva so opredeljene naloge regionalnih arhivov, ki poleg izvajanja javne službe na državnem nivoju izvajajo javno službo na nivoju lokalne samouprave, ki trenutno še niso definirane v nobenem zakonu ali drugem pravnem aktu. Zato je specifikacijo izvajanja javne službe na nivoju lokalne samouprave potrebno opredeliti v tem zakonu.

Arhivi, ki tvorijo arhivsko mrežo na celotnem območju države morajo v smislu enotne prakse sodelovati med seboj in usklajevati svoje delo tudi na področju strokovnega dela. Izpolnjevanje vse bolj kompleksnih obveznosti ustvarjalcev arhivskega gradiva je mogoče zagotoviti le ob intenzivnem sodelovanju arhivskih strokovnjakov na vseh delovnih področjih, zato minister za obravnavo strokovnih vprašanj na posameznih področjih arhivskega strokovnega dela, imenuje posebne medarhivske delovne skupine, ki jih sestavljajo strokovnjaki iz arhivov, ki izvajajo javno arhivsko službo.

Minister, pristojen za arhive, za strokovno svetovanje na področju varstva arhivskega gradiva in koordinacijo pri izvajanju javne arhivske službe, ustanavlja Arhivski svet in Svet direktorjev, kot posvetovalni telesi.

K 21. členu:

S predlagano spremembo se evidence in register iz prvega odstavka 56. člena, določijo kot arhivsko gradivo, dodaja pa se tretji odstavek, ki določa, da Vlada predpiše minimalne zahteve, ki jih morajo za vpis v register izpolnjevati javni simboli, grbi, zastave, pečati, žigi in štampiljke.

K 22. členu:

S predlagano spremembo se predvideva širša možnost elektronskega arhiviranja ne le pri državnem, temveč pri vseh pristojnih arhivih. Po novem, lahko vsi pristojni arhivi upravljajo informacijsko komunikacijsko infrastrukturo za vodenje evidenc, hrambo, uporabo arhivskega gradiva v digitalni obliki v arhivih in povezovanje med arhivskimi informacijskimi sistemi ter s podobnimi sistemi pri varovanju kulturne dediščine v Republiki Sloveniji in Evropski uniji.

Prav tako imajo vsi pristojni arhivi za odločanje o dostopu do arhivskega gradiva pravico vpogleda v podatke in njihovega izpisa ali prepisa oziroma povezovanja informacijskega sistema arhivov s centralnim registrom prebivalstva, matičnim registrom in poslovnim registrom.

S predlagano spremembo se črta ureditev, po kateri državni arhiv in ministrstvo, pristojno za informatizacijo uprave, na podlagi javnega naročila izbereta usposobljene ponudnike opreme in storitev za dolgoročno hrambo dokumentarnega gradiva v digitalni obliki, ki edini lahko izvajajo storitve glede varstva dokumentarnega gradiva pri javnopravnih osebah. Zaradi sprememb predpisov o javnem naročanju in bistveno zvišanih pragov za odprti postopek oziroma dvofazni postopek je namreč določba postala odvečna administrativna ovira. Kakovost opreme in storitev pa se, seveda še vedno zagotavlja s preverjanjem skladnosti opreme in storitev (certificiranje) pri državnem arhivu. Skladno s to spremembo je potrebna še sprememba 72. člena osnovnega zakona.

K 23. členu:

Zaradi utemeljenih strokovnih in tehničnih razlogov, ki se nanašajo na varstvo arhivskega gradiva, predlagana sprememba omogoča javnopravni osebi, da sama zagotovi lastno varstvo arhivskega gradiva na podlagi dovoljenja ministra, pristojnega za arhive. Pri posameznih javnopravnih osebah nastaja arhivsko gradivo, ki zaradi specifične vsebine (osebni podatki, tajni podatki, davčni podatki) ali trajnosti uporabe takšnega gradiva, zahteva bodisi posebno varstvo oz. bi z izročitvijo navedenega arhivskega gradiva v arhiv prišlo do drobljenja arhivov, saj nekatere javnopravne osebe že na podlagi do sedaj veljavne zakonodaje same hranijo svoje arhivsko gradivo. Sprememba bo tako omogočala predvsem javnopravnim osebam s področja zdravstva, obrambe in varnosti države in drugim osebam, da same zagotovijo lastno varstvo arhivskega gradiva, v kolikor bodo izpolnjevale predpisane pogoje glede prostorov in opreme, kadrovskih in finančnih resursov, v nasprotnem primeru bodo morale arhivsko gradivo izročiti pristojnemu arhivu.

Nadzor nad izvajanjem lastnega varstva na podlagi dovoljenja pa opravlja pristojni arhiv.

Javno pravne osebe, ki bodo same izvajale lastno varstvo arhivskega gradiva pa bodo morale omogočiti dostop in uporabo arhivskega gradiva v skladu z ZVDAGA.

K 24. členu:

Zaradi spremembe 65. in 66. člena ZVDAGA se spreminja tudi peti odstavek 65. člena. Uporabnik mora pred uporabo arhivskega gradiva podpisati izjavo, da je seznanjen z obveznostmi in omejitvami glede uporabe podatkov, s katerimi bi se seznanil v primerih dostopa do arhivskega gradiva na podlagi 65. in 66. člena tega zakona ter v primerih, da bi na takšne podatke lahko naletel pri pregledu arhivskega gradiva, ki s strani izročitelja sicer ni bilo označeno kot nedostopno. Podatke mora uporabnik varovati v skladu s tem zakonom, zakonodajo s področja varovanja osebnih podatkov, varovanja tajnih podatkov, davčnih in poklicnih skrivnosti. Zloraba podatkov pa je sankcionirana v kazenskem zakoniku in drugih predpisih, za zlorabo pa prevzema tudi vso materialno odgovornost.

K 25. do 28. členu:

Praksa pri izvajanju zakona je pokazala, da so obstoječe določbe glede dostopnosti arhivskega gradiva kljub siceršnjemu dobro zamišljenemu režimu dostopa v nekaterih primerih nepotrebno diskriminatorne. Tako v nekaterih primerih omogočajo preširoko razkrivanje tako tajnih podatkov, kakor tudi osebnih podatkov tudi za posameznike, ki niso opravljali nobenih javnih funkcij ali bili kako drugače vključeni v javno življenje v prejšnji državi (npr. klasični civilnopravni sodni postopki in podobno).

Zato se s predlogom novele dopolnjuje sedanja ureditev in omogoča enako varstvo osebnih podatkov iz zasebnega življenja tako pred, kot tudi po letu 1990 ter nejasna opredelitev drugih varovanih podatkov. Posameznikovo dostojanstvo je z izvzemom osebnih podatkov od javnega dostopa primerno zaščiteno tudi potem, ko je gradivo, ki se nanaša nanj, v javnih arhivih.

Sprememba, namesto do sedaj veljavnega pojma »podatki, ki se nanašajo na državno in javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ali obveščevalno in varnostno dejavnost države ali njene gospodarske interese«, uvaja pojem »tajni podatki po vsakokratnem zakonu o tajnih podatkih«, saj se podatki po vsebini pokrivajo, hkrati pa ne dopuščajo, da bi se še kakšni podatki, ki niso formalno tajni razglašali za nedostopne. Predlagana poenostavitev odpravlja potrebo po

posebnem materialnopravnem presojanju gradiva s strani arhivov in odpravlja razlagalne probleme.

Zaradi nejasnosti in nedorečenosti dosedanje ureditve, so se v praksi pojavljale tudi težnje po podaljševanju roka nedostopnosti za tajne podatke in razširitve nedostopnosti tajnih podatkov tudi na gradivo, ki je nastalo pred mejnim datumom, 17. majem 1990. Tajna narava podatkov je minljiva kategorija in podaljševanje ter širjenje nedostopnosti tovrstnega gradiva pomeni resno oviro razvoju transparentnosti na področju javnega sektorja. Transparentnost je, ne samo želja, pač pa že uveljavljen standard sodobnih in razvitih držav, zato mu je treba slediti ne samo na področju klasičnega dostopa do informacij javnega značaja, ampak tudi na področju dostopa do arhivskega gradiva. Tajni podatki morajo biti deležni doslednega varstva v času, ko dokumenti živijo, ko so v uporabi in služijo namenu zaradi katerega so bili ustvarjeni. Po preteku relativno dolgega obdobja od nastanka dokumentov preneha tudi razumni interes, da se ti podatki še vedno varujejo pred javnostjo, tajnost pa v materialnem smislu, po preteku štirih desetletij običajno usahne oziroma izgubi svoj pomen. Obdobje 40 let pomeni tudi, da bo v primerih dopustnega zadrževanja gradiva s strani izročitelja za dobo 40 let, to v celoti dostopno v trenutku izročitve pristojnemu arhivu. Dodatni formalni pogoj za uživanje posebnega statusa gradiva, ki vsebuje navedene kategorije podatkov, pa je, da izročitelj gradivo posebej označi kot nedostopno po določbah 40. člena zakona.

Namesto občutljivih osebnih podatkov se v drugem odstavku 65. člena uvaja nov pojem osebni podatki, ki se za potrebe tega zakona, nanašajo na zdravstveno stanje, spolno življenje, žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zakonsko zvezo, družino in otroke, storilce kaznivih dejanj in prekrškov, razen političnih kaznivih dejanj ali prekrškov, versko prepričanje, narodno, narodnostno ali rasno poreklo. Gradivo, ki vsebuje osebne podatke postane dostopno za javno uporabo 80 let po nastanku gradiva, ali 10 let po smrti posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če je datum smrti znan, če ni z drugimi predpisi drugače določeno.

Javno arhivsko gradivo v javnih arhivih, nastalo pred konstituiranjem Skupščine Republike Slovenije 17. maja 1990, je dostopno brez omejitev, razen z omejitvami iz drugega odstavka predlaganega 65. člena zakona.

Predlagana sprememba uvaja tudi dva režima izjemnega dostopa do javnega arhivskega gradiva v javnih arhivih v času, ko to še ni dostopno javnosti. Vlada lahko znanstveno raziskovalni organizaciji, raziskovalcu ali novinarju (privilegirani uporabnik), na podlagi mnenja arhivske komisije odobri izjemni dostop do arhivskega gradiva, ki vsebuje tajne podatke ali davčne tajnosti, če je uporaba tega gradiva neizogibno potrebna za doseg predvidenega znanstvenega cilja ter javni interes za razkritje prevladuje nad interesom za nedostopnost teh podatkov. Arhivska komisija lahko privilegirane uporabniku z upravno odločbo odobri izjemni dostop do javnega arhivskega gradiva, ki vsebuje osebne podatke, če ta izkaže, da učinkovite ocene gradiva ali izvedbe raziskave oziroma njenega namena ni mogoče doseči brez obdelave podatkov iz prvega in drugega odstavka 65. člena ali če bi bilo to povezano z nesorazmernim naporom ali stroški. Glede na to, da gre v tem primeru za strokovno in ne za širše družbeno-politično vprašanje o izjemnem dostopu do varovanega gradiva odloča arhivska komisija v upravnem postopku. V primeru, da javno arhivsko gradivo vsebuje tako tajne podatke in davčne tajnosti, kakor tudi osebne podatke, o izjemnem dostopu do celotnega gradiva enotno oz. v celoti odloči vlada, seveda na podlagi mnenja arhivske komisije, ki se bo opredelila tako do tajnih, kakor tudi do osebnih podatkov. Poleg materialnih kriterijev v prvem in drugem odstavku 66. člena, pa tretji odstavek določa, da mora uporabnik izpolnjevati tudi formalne pogoje s predložitvijo kratkega raziskovalnega elaborata, ki vsebuje vsa potrebna strokovna pojasnila.

Do izročitve javnega arhivskega gradiva pristojnemu arhivu se glede dostopa in uporabe arhivskega gradiva uporabljajo predpisi, ki urejajo dostop do informacij javnega značaja, varstvo tajnih podatkov, varstvo osebnih podatkov in davčnih skrivnosti, razen za arhivsko gradivo javnopravnih oseb, ki zaradi utemeljenih strokovnih in tehničnih razlogov, na podlagi dovoljenja ministra pristojnega za arhive, same zagotavljajo varstvo lastnega arhivskega gradiva. Javnopravna oseba je v teh primerih dolžna omogočiti dostop in uporabo svojega arhivskega gradiva v skladu s tem zakonom. V primeru varstva lastnega arhivskega gradiva mora javnopravna oseba izpolnjevati ustrezne prostorske, kadrovske in finančne prostore, razpolagati z ustrežno opremo ter imeti urejeno pisarniško poslovanje.

Zaradi spremembe 65. in 66. člena se z njima uskladi tudi 67. člen zakona, ki opredeljuje naloge arhivske komisije.

K 29. členu:

Namesto izraza »akreditacija« se uporablja terminološko in pojmovno pravilnejši izraz »certifikacija«. Po novem je predvidena obvezna uporaba certificirane opreme in storitev, saj je sedanja ureditev, ki zahteva zgolj akreditirane storitve, nepopolna. S to spremembo pa je lahko odpadla dosedanja dodatna zahteva, da javnopravne osebe naročajo le pri usposobljenih dobaviteljih, ki jih v dvofaznem postopku izbere ministrstvo, pristojno za informatizacijo državne uprave, in državni arhiv, kar glede na spremembe predpisov o javnem naročanju in dvig pragov za odprti oziroma dvofazni postopek predstavlja pomembno poenostavitev.

K 30. členu :

Redakcijski popravki, ki so posledica uporabe izraza »certifikacija« namesto izraza »akreditacija«.

K 31. členu:

S spremembo se racionalizira postopek preverjanja skladnosti strojne opreme (certifikacija) tako, da se sedanja enoletna veljavnost certifikata spremeni v trajno. Ostali popravki so redakcijske narave.

K 32. členu:

Redakcijski popravki, ki so posledica uporabe izraza »certifikacija« namesto izraza »akreditacija«.

K 33. členu:

Pooblastilo vladi za sprejem podzakonskih aktov se dopolni zaradi uskladitve s spremenjenimi določbami zakona.

K 34. členu:

Redakcijski popravki, ki so posledica uporabe izraza »certifikacija« namesto izraza »akreditacija«.

K 35. členu:

Zaradi pomembnosti notranjih pravil za varno elektronsko hrambo se dodatno sankcionira nesprejetje ali kršitev notranjih pravil, vendar le za osebe iz 18. člena predloga sprememb ZVDAGA. Globe v členu se uskladijo z evrom.

K 36. členu:

Predlagane določbe so namenjene uskladitvi glob z uvedbo evra ter razširitvi odgovornosti z zgolj samostojnih podjetnikov posameznikov na vse fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti (npr. notarji, odvetniki, zasebni zdravniki, kulturni delavci in podobno).

K 37. členu:

Kot zgoraj se globe v členu uskladijo z novo valuto v Republiki Sloveniji in se razširi odgovornost na vse fizične osebe, registrirane za upravljanje dejavnosti.

Lažno navajanje dejstva, da je nekdo registrirani ponudnik opreme in storitev ali da ima potrjena notranja pravila, je bilo v sedaj veljavnem zakonu nesankcionirano, kar je pomanjkljivost, ki jo ta dopolnitev odpravlja.

K 38. členu:

Ta člen določa roke za izdajo in uskladitev podzakonskih predpisov.

K 39. členu:

Zakon začne veljati v standardnem promulgacijskem roku.